

LISTOPAD
2015

IMPULS 2015 – SLAVÍME DÁL | VÝROČÍ (4)

PIONÝŘI SLAVÍ VÁNOCE?! | NO TOTO! (13)

PS ŠENOV | SEZNAMTE SE (26)

OSLAVY VÝROČÍ V BRNĚ

V neděli 11. 10. 2015 proběhlo v SVČ Lužánky pravidelné zasedání Jihomoravské krajské rady Pionýra – Parlamentu, který se v dopolední části zabýval obvyklými body programu – zhodnotil činnost výkonného výboru od minulé krajské rady, odsouhlasil výši příspěvku na příští rok, seznámil se se stavem finančního majetku kraje, naplánoval vzdělávací a zájmové akce na rok 2016, určil termín oblastní porady atd.

Hlavním bodem tohoto jednání byl odpolední program – Oslavy 25. výročí obnovení činnosti Pionýra. Na tuto akci byli pozváni nejen současní členové Pionýra, ale i členové, kteří se velkou měrou zasloužili o brněnský potažmo jihomoravský Pionýr. Mezi účastníky nechyběl Vlastík Coufal, Jindra Kačer, manželé Burešovi, Zdeňka Zažová, Karel Gregor a mnoho dalších. Po krátkém úvodním slově Honzy Kačera došlo k ocenění několika pionýrů, kterého se ujal náš host – předseda Pionýra Martin Bělohlávek. Ocenění obdrželi vkusný pekáč s 25 buchtami nebo keramickou misku. S velkým ohlasem se setkal i velký dort, speciálně upečený k tomuto výročí, nesoucí logo oslav.

Po oceňování bylo také postaráno o žaludky účastníků formou grilování a rozjelo se přátelské povídání mezi zúčastněnými, které trvalo téměř do šesti hodin do večera.

Nemalý dík za tuto akci patří i Erže a Uzlíkovi, které celý večer a noc předtím pekly buchty.

Myslím si, že akce splnila svůj účel a přispěla k oslavám našeho výročí.

Jiří „George“ Mlaskač

TAK TO MÁME ZA SEBOU!

Až se vám dostane do ruky toto vydání Mozaiky, bude už ze seznamu pionýrských úkolů pro letošní rok odškrtnuta jedna velká položka – Konference o činnosti Pionýra. Že není řeč o tuctové akci, bylo jistě patrné už z toho, jaký prostor a v kolika číslech Mozaiky byl věnován její přípravě. Potvrdí to nepochybně i obsah stran 8-11, které jsou celé konferenci věnované.

A to je také důvod, proč tuto Mozaiku dostáváte výrazně později, než je obvyklé. Rozhodli jsme se totiž s listopadovým vydáním počkat až po konferenci, abychom vám mohli co nejrychleji přinést informace o jejím průběhu i výstupech.

Když jsem ale obrazně zmínil odškrtnutí velkého úkolu, možná to znělo, jako že je hotovo a všichni jsme si zhluboka oddechli. To je pravda jen napůl. Oddechlo si jistě mnoho lidí, protože příprava a organizování takovéto konference není úplně relaxační aktivita. Možná i na tomto místě stojí za připomenutí, že si všichni, kdo přiložili ruku k dílu, zaslouží přinejmenším kousek uznání a poděkování. Co chci ale říct, je, že rozhodně není hotovo...

Smyslem konference bylo nejen symbolicky uzavřít 25 let samostatné činnosti Pionýra, ale především nastavit směr i konkrétní úkoly pro roky následující. Přesně v duchu motto, které využívala obdobná akce Poselství 2006 – „Naslinil prst a řekl tudy...“ Z tohoto pohledu je třeba konferenci vnímat také jako začátek nové kapitoly. S jejími výstupy se budeme v různých podobách nepochybně setkávat i v dalších Mozaikách, především se ale musí dostat do života v oddílech, klubech, zkrátka na té základní a nejdůležitější úrovni Pionýra. A to půjde jediné společně, každý svým způsobem a svou měrou. Nejde ale o seznam úkolů k odpracování, ale o impulsy a náměty, na kterých se shodli ti samí lidé, kterým jsou určeni. Zkrátka: Jaký jsme si to udělali, takový to máme... A tak je to dobře, nemyslíte?

Jakub

NEPŘEHLEDNĚTE: BLÍŽÍ SE UZÁVĚRKA SOUTĚŽE ETAPOVÝCH HER

Máte zpracované celotáborové anebo celoroční etapové hry? Chcete se pochlubit svým dlouhodobým plánem činnosti vytvořeným na základě nových výchovných programů (nová kategorie)?

Tradiční pionýrská Soutěž etapových her je vaší příležitostí, která může navíc přinést hezkou výhru v podobě finanční podpory PS. Příspěvky do ní mohou být zaslány jako obvykle do 31. 12. Více informací najdete na ceteh.pionyr.cz.

KALENDÁRIUM | nabídkový plán akcí a soutěží

28. 11. 2015	Pionýrský Sedmikvítek – Tance	Holešov	PS Dr. Mirko Očadlíka
8. 1. 2016	Pionýrský Sedmikvítek – Výtvarná a rukodělná činnost	Holešov	PS Dr. Mirko Očadlíka
29. – 31. 1. 2016	Pionýrský Sedmikvítek – Dětská Porta, Melodie	Praha	96. PS Veselí Medvědi
29. – 31. 1. 2016	Ledová Praha	Praha	Pionýr, Nadace Dětem 3. tisíciletí
30. 1. 2016	Koncert Děti dětem	Praha	Pionýr, Nadace Dětem 3. tisíciletí
8. – 10. 4. 2016	Kamínka	Brno	JmKOP
6. – 8. 5. 2016	Airsoft víkend	Mladá Boleslav	1. PTS Táborník

NABÍDKA OTEVŘENÝCH AKCÍ PS (z www.pionyr.cz)

24. – 25. 11.	Výtvarná dílna	Praha	188. PS T.O. Bobříci
28. 11.	VOČKaři – Advent	Březová	PS Březová
5. 12.	Mikuláš 2015	Strašice	PS Trojlístek
10. 12.	Tvoření se šikulky	Strašice	PS Trojlístek
11. 12.	Tvoření Creative	Strašice	PS Trojlístek
19. 12.	Vočkaři Vánoce	Březová	PS Březová

MOZAIKA PIONÝRA – vydává Pionýr, z. s. pro svou vnitřní potřebu. | Uzávěrka tohoto čísla: 15. 11. 2015. | Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o spolku Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. | Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů .doc nebo .rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk (300 ppi – pro použití v tisku ve velikosti 1:1). | Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek. Grafická úprava: Tereza Trojanová | Tisk: BOFTISK Nymburk. | Distribuce: Postservis. | V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. | Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

foto na titulu: David Valenta

Podzimky PS 8. března	1
Oslavy výročí v Brně fotoreportáž	2
Impuls 2015 – slavíme dál výročí	4
72 (pionýrských) hodin reportáž	6
Kdo jsme? Odkud a kam jdeme? seminář 1990	8
Konference o činnosti Pionýra aktuální informace	9
12. Podzimní stezka Polabím reportáž	12
Pionýři slaví Vánoce?! No toto!	13
Vzděláváme se stále a všichni! vzdělávání	14
Kamínka 2016 aktuální informace	14
Xenofobie, rasismus Oddílová filmoteka	15
Nazujte toulavé boty! výlety	16
Stromeček, který neopadá Rukodělký	17
Výlet za sochami Václava Levého geopozvánka	18
Ubřečená Uršula o dětech trochu jiných	19
Samí o sobě zprávy ze spolku	20
Patroni Pionýra výročí	22
RISP očima blondýny RISP	24
Okénko IX. výročního zasedání aktuální informace	24
Studentské práce informace	25
Vánoce i Silvestr v listopadu předsedův glosář	25
PS Šenov seznamte se	26
Listopad 1990 Pionýr 1990	28
Když se dílo nedaří 2 právní posilovna	30
Kaleidoskop výročí a zajímavosti	31
Pionýrské podzimky tematická fotostránka	32

IMPULS 2015 – SLAVÍME DÁL

Rok, kdy si připomínáme 25. výročí obnovení samostatné činnosti Pionýra, ještě zdaleka neskončil, takže pokračují i oslavy. O tom, jak si je užili v Brně, jste se dočetli na straně 2, to ale zdaleka není všechno. V polovině října proběhla Akce Impuls 2015, která byla rozdělena na dvě úplně odlišné části. V pátek 16. 10. začala návštěvou u předsedy Poslanecké sněmovny parlamentu ČR Jana Hamáčka, na kterou v sobotu 17. 10. navázalo společenské setkání, kde šlo především o ocenění lidí, dobrovolníků i zaměstnanců, kteří se na úspěšném čtvrtstoletí obnoveného Pionýra podíleli.

Jaké byly největší zážitky účastníků? I když částečně žertem zaznívaly odpovědi jako „Je to fakt hezkej barák!“ nebo „Jídlo.“, většina se připojila k této odevzvě: „Nejzajímavější bylo podívat se do míst, kam se normálně člověk nedostane, sednout si na židli poslance a zmáčknout si tlačítko NE!“

PIONÝŘI V PARLAMENTU

V pátek 16. 10. vyrazila skupina čtrnácti pionýrů a členů partnerské slovenské Dětské organizace Fénix směr Sněmovní ulice, kde byla domluvena návštěva u předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Jana Hamáčka. Mezi čtrnácti hosty byli převážně mladí dobrovolníci pracující přímo s dětmi v oddílech a klubech. Krátce po uvítání pan předseda všem poděkoval a vyjádřil své uznání všem, kdo pracují pro děti.

Zpočátku jsme v uvolněném duchu debatovali u velkého (byť ne kulatého) stolu, kde nám předseda J. Hamáček blíže popisoval fungování Poslanecké sněmovny dříve i nyní, ptal se, zda je něco, co nás trápí a s čím by nám mohl pomoci – asi i proto, že práci spolků dětí a mládeže sám, jako skaut, dobře zná. Odpovídal také na spoustu otázek – například slovenští hosté toho využili k porovnání vzájemných odlišností jejich a našeho parlamentního systému.

Po úvodní debatě, které se účastnili také vedoucí kanceláře Poslanecké sněmovny Petr Kynštr a pracovníce kanceláře předsedy sněmovny Monika Hermannová (kteří s námi vytrvali po celou návštěvu), jsme měli možnost nahlédnout do pracovny Jana Hamáčka a dále jsme se spleť chodeb a schodišť přesunuli do hlavního jednacího sálu, kde jsme se mohli posadit do poslaneckých lavic a poslechnout si zajímavý výklad o historii budovy i o tom, jak jednání probíhají. Na všechny naše dotazy ochotně odpovídal buď pan předseda Hamáček, nebo přítomná průvodkyně.

Na konec jsme se podívali i do klenutého sklepení parlamentní budovy (zhruba šest metrů pod povrchem) kde pro nás bylo přichystáno výborné občerstvení. Závěr tak uplynul v příjemném prostředí při neformálním povídání, při kterém jsme se například dozvěděli, že pan kancléř Kynštr byl jako dítě také pionýr a má na ta léta hezké vzpomínky.

Odpoledne na návštěvu Poslanecké sněmovny navázalo povídání s hosty ze slovenského Fénixu, na témata jako další možnosti spolupráce, například v rámci programu Erasmus+ a představení našich výchovných programů (Mládátka a Zvířátka, Putování se Psem, Tajemství staré truhly a Osmá planeta). Ty zaujaly jak nápadem, tak svou obsáhlostí a kvalitou zpracování.

Jakub

POTKAT SE A PODĚKOVAT

Sobotní večer (17. 10.) měl dva hlavní cíle: potkat se a poděkovat za práci odvedenou pro Pionýr v uplynulých pětadvaceti letech. Od třetí hodiny odpolední se začali scházet hosté v areálu pražské psychiatrické léčebny v Bohnicích. Ač padaly vtipné poznámky, že je to místo příhodné, protože pionýři jsou parta bláznů, program nebyl nachystán v žádném z okolních uzavřených oddělení, ale v Divadle Za plotem.

Ve čtyři hodiny pak přišlo zahájení, při kterém přítomné uvítal starosta Prahy 8 Roman Petrus (sám také bývalý pionýr a dnes patron Pionýra) a předseda Pionýra Martin

Bělohávek. Od povídání se ale program přesunul ke své hlavní části – oceňování. Mnozí z přítomných byli (naprostá většina krajskými organizacemi Pionýra) navrženi na symbolické ocenění – poděkování za to, že i díky nim je Pionýr stále tu a má nakročeno do dalšího čtvrtstoletí. Mezi oceněnými byli oddíloví vedoucí, organizátoři soutěží, lidé, kteří se zasloužili o rozvoj vzdělávání v Pionýru, bývalí zaměstnanci, kteří pomáhali položit základy profesionálního zázemí a další (viz box).

Mnozí se ale shodli, že asi ještě lepší než předaná ocenění bylo setkání s lidmi, které

mnohdy neviděli řadu let a byli vděční za možnost s nimi prohodit pár vět. I proto byla druhá polovina programu zcela volná, věnovaná jen klábosení u občerstvení a poslechu příjemné hudby od kapely Golden Big Band Praha.

Všem, kdo pozvání přijali – a mnohdy jeli zdaleka – patří veliké poděkování, protože každý jeden pomáhal vytvořit přátelskou atmosféru, ze které si všichni odvezli kousek na cestu domů.

Jakub

OCENĚNÍ:

Jaroslava Bambasová
Mgr. Vladimíra Brandová
MVDr. Václav Brand
Ing. Kateřina Brejchová
Dáša Čechová
Mgr. Pavla Dudová
Markéta Fraitová
Břetislav Holas
Jana Hrabincová
Soňa Jakubíková
Mgr. Jana Jurčagová
Jan Kačer
Mgr. Josef Khol
Božena Klimecká
Mgr. Olga Koukalová
Mgr. Ludmila Kočí
Milena Kořínková
Zuzana Krausová
Jana Křepelová
Mgr. Milena Maňhalová
Milan Matyáš
Libuše Minaříková
Mgr. Jiří Mlaskač

Ivana Mochurová
Ing. Anna Nováková
Ing. Zdeněk Nushart
Roman Ondrušek
Dušan Pěchota
Radko Pěchota
Tomáš Podola
Ladislava Polková
Miroslav Polka
Dr. Jiří Smolík
Josef Souček
Mgr. Kateřina Součková
Ludmila Šedivá
Luboš Šmolík
Mgr. Táňa Šormová
Bohumír Švec
Mgr. Miroslava Tolarová
Antonín Unger
Mgr. Jarmila Vaclachová
Ivana Vejvodová
Ing. Jiří Vostřel
Karel Weil
František Zemene

72 (PIONÝRSKÝCH) HODIN

Pionýři se jako v předchozích letech zapojili do dobrovolnického projektu 72 hodin, který v ČR organizuje Česká rada dětí a mládeže. Jeho podstatou je naplnit určené tři dny (letos to bylo 8. – 11. října) dobrovolnými aktivitami, které pomohou okolí a lidem v něm (zapojení mohlo být ve třech oblastech – péče o přírodu; vylepšení života kolem sebe; pomoc potřebným). Letošní motto znělo „Zasad' strom třeba se starostou...“ Jak tuto výzvu přijaly pionýrské skupiny? Přispěly patnácti dílčími projekty, pojďme si některé z nich přiblížit...

PIONÝŘI V HOLEŠOVĚ SI „MÁKLI“

PS Mirko Očadlíka Holešov se již počtvrté zapojila do zajímavého celostátního projektu 72 hodin – Pro lidi, přírodu a místo, kde žiješ!, který vyhlásila Česká rada dětí a mládeže. Heslo projektu je „Máknem a bude to“. Pod tímto heslem mákli členové PS M. Očadlíka ve své klubovně ve Smetanových sadech. Klubovnu z gruntu uklidili, také obnovili výzdobu a nástěnky a ve zbytku času uklidili ještě okolí klubovny (vyhrabali a odmetli listí). Do projektu se zapojilo celkem 6 členů, všichni si zaslouží velkou pochvalu a poděkování.

Jarmila Vaclachová, vedoucí PS

ZVELEBENÉ POMNÍKY

V pátek 9. 10. 2015 bylo netradiční odpoledne pro 36 děvčat, chlapců a jejich vedoucích. Zástupci oddílů Mraveniště, Slůňata, Mimoni, Cvrčci, Dráčata a Liščata z Pionýrské skupiny Hrádek, se zapojili do celorepublikové akce 72 hodin.

Tuto aktivitu vyhlašuje Česká rada dětí a mládeže a letos se do ní přihlásilo přes 29 000 účastníků. Projekt hrádeckých pionýrů byl zaměřený na úklid okolí pomníků a výsadbu keřů. Ve spolupráci se starostou Jaroslavem Perlíkem a místostarostkou Vlastou Vaskovou vznikl projekt, který nejprve dětem přiblížil historický význam pomníků padlých za I. a II. světové války. Dále jim také umožnil vlastnoručně udělat úpravu okolí vytipovaných míst a vyzdobit je květinami. Za práci každý v závěru odpoledne získal malou odměnu.

Ivana Vasková, vedoucí oddílu Liščata

ROCK AND ROLL V HLUCHOVĚ

Naše organizace se s velkou chutí zapojila do této celorepublikové akce již potřetí – tentokrát v projektu s názvem „Rock and Roll v Hluchově“. Stejně tak jako ve dvou předěšlých projektech jsme pokračovali v čištění a v odklizení odpadků lesoparku Hluchov, který to potřebuje jako sůl. Sešli jsme se v sobotu 10. října v osm hodin ráno a po společné fotečce jsme se pustili do práce. Tentokrát jsme si zvolili sektor Hluchova mezi vodáckou a skautskou klubovnou a nestačili jsme se divit, co vše jsme tam s dětmi našli – výfuk od auta, starý koberec, velikánský kus pletiva ze starého plotu a nejhorší část byla kolem plotu u fotbalového hřiště, kde jsme nasbírali 4 velké pytle plastových kelímků, papírových táček a dalšího odpadu. Po vysbírání odpadků nás čekala ta těžší část, a to vysekávání a vyřezávání lesa. V tom nám hodně pomohl Láďa Kec, který odstranil nebezpečné větve, které by, podle slov odborníka, do roka mohly na někoho spadnout. Děti se do lesa vrhly jako „kobylinky“ a práce jim šla hezky od ruky. O tom se můžete procházkou Hluchovem přesvědčit. Za dobře vykonanou

72 hodin

práci si děti opekly buřtíky a v jednu hodinu jsme je dosti unavené vrátili zpět jejich rodičům. Chtěla bych moc a moc poděkovat všem vedoucím a dětem naší PS Mladý vodák, kteří se tohoto projektu zúčastnili. A těším se na další v roce 2016.

Za PS Mladý Vodák kpt. Kófa

STARÁ LODĚNICE (SKORO) JAKO NOVÁ

Areál nádrže Bílky neboli Novodvorského rybníka je častým terčem rodinných výletů i akcí pro děti z celého okolí Kdyně. I vedoucí z pionýrské skupiny Safír používají zdejší starou loděnici pro aktivity svých oddílů a proto nás mrzelo, že je budova v neutěšeném stavu a její okolí plné odpadků, plechovek od piva a nedopalků od cigaret. Projekt 72 hodin byl jedinečnou příležitostí přiložit ruku k dílu a zapracovat na opravě budovy, uklidit její okolí i břeh rybníka a zrekultivovat zarostlý okraj cesty. Deštivé chladné počasí nám sice trochu zkřížilo plány, ale i když se celé akce nakonec nemohly účastnit děti z oddílů, jejich vedoucí je plně zastoupili a nakonec se podařilo vše, co bylo v plánu. V příštích měsících bychom chtěli ještě zapracovat na střeše budovy a zateplení obytné části, aby zde mohly probíhat oddílové víkendovky i akce pro veřejnost.

Pavla Tochorová, PS Safír

VEČER PRO DOBRU VĚC

...Budu vám vyprávět, čím vším jsem bývala: miláčkem rodičů, děvčátkem tak deset let s bratry a sestrami život sládl jak med.

Šestnáctiletou kráskou, plující v oblacích, ve dvaceti nevěstou se srdcem bušícím, co skládala slib za bílou kyticí...

Těmito slovy, která se stala scénářem celého večera, zahájil herec Vladimír Javorský benefiční koncert „Večer pro dobrou věc“, pořádaný Pionýrskou skupinou Vysočina Svitavy pro oddělení LDN Svitavské nemocnice.

Následoval maratón vystoupení, kde se vystřídaly děti z MŠ Československé armády, mažoretky z Lačnova, členové Pionýrské skupiny Vysočina Svitavy a před přestávkou

Eliška Vraspiřová s Barčou Mašlánovou se svým tanečním vystoupením.

Přestávku nám zpříjemnil pan mistr kuchař Václav Šmerda a svoje umění nám předvedl Vojta Petržela.

Módní přehlídkou svatebních šatů, zapůjčených paní Ladislavou Binderovou, jsme potěšili určitě nejenom slečny a paní. A aby byla děvčata jako princezny, o to se postaraly dvě skvělé dámy Petra Zerzánová a Ivana Rokosová. Členové Swing Wings Brno, Michal s Martinou, nás přenesli do doby krásných dam a gentlemanů. Všechny uchvátilo vystoupení Mažorettek z Rozstání, jejich elán a chuť do života je i přes jejich věk obdivuhodný.

Třešničkou na dortu bylo vystoupení skupiny Vendolband, Pavlínky Boučkové s Jirkou Michálkem a kapely Mirka Kemela s hostem Vladimírem Javorským.

Za pár hodin jsme prožili jeden příběh, jeden příběh života, který personál LDN zažívá každý den.

Obrovský dík patří organizátorům, účinkujícím, ale i divákům za skvělou atmosféru.

Veškerá finanční hotovost putuje na oddělení LDN ve formě věcných darů.

Tuto akci jsme také zapojili do projektu 72 hodin – cíl jsme rozhodně splnili!

Alena Petrželová

Pionýrská skupina Vysočina Svitavy

(konkrétně javor mléč panašovaný) za osobní účasti starosty Prahy 8.

Počasí nám příliš nepřálo, a proto se nás ve tři hodiny mnoho nesešlo. Ale i tak se těch pár vedoucích, instruktorů a našich oddílových dětí s vervou vrhlo do díla a i v malém počtu začali uklízet okolí naší klubovny. S přibývajícím časem a stále čistším okolím se postupně přidávali další účastníci a práce šla hned lépe od ruky. Do pěti hodin tak bylo perfektně uklizeno v ulici Košalinská a na Dětském hřišti Řešovská. Nalezené odpadky naplnily šest velkých černých pytlů, takže jsme na sebe mohli být hrdí, neboť naše práce rozhodně nebyla zbytečná.

Po odvedené práci jsme se mohli věnovat další části našeho projektu – sázení stromu. Pan starosta „osmičky“ Roman Petrus dorazil spolu s panem Vítem Cézou (členem zastupitelstva a Předsedou Komise pro životní prostředí) ve smluvených pět hodin. Spolu s nimi se dostavilo i lepší počasí, protože přestalo pršet a i vítr se utišil. Pan starosta se ochotně ujal krumpáče, aby osobně započal výkop jámy pro zasazení stromu.

V práci ho postupně vystřídali naši členové, s velkou chutí se zapojily i naše oddílové děti. Během hodiny byla jáma vykopána a strom zasazen, zabezpečen a zalit. Nyní již jen můžeme doufat, že se mu bude dobře dařit.

„Anštajn“, PS Záře

72 HODIN SE ZÁŘÍ

Ve čtvrtek 8. října se od 15 do 19 hodin uskutečnil v pražských Bohnicích projekt Pionýrské skupiny Záře „72 hodin se Září“. Cílem projektu bylo uklidit ulici, ve které sídlí naše klubovna, a dětské hřiště, které často využíváme ke své činnosti. Zlatým hřebem ale bylo zasadit na dětském hřišti strom

KDO JSME? ODKUD A KAM JDEME?

V roce 1990 se o víkend 10. - 11. listopadu v prostorách ZŠ Květnového vítězství na Praze 4 konal zásadní programový seminář Pionýra s názvem: „Kdo jsme? Odkud a kam jdeme?“ Jde o akci, jejíž hodnota není u nás zatím dostatečně oceněna, protože po měsících diskuzí, hledání, občas i tápání, ba i zdánlivě nekonečného tlachání, šlo o jednání, kde se z mlžného oparu slov začaly jasně rýsovat tvary – obnoveného Pionýra.

PŘÍPRAVA

Kdo a jak

Podnik pořádala teoreticko-metodická skupina České rady Pionýra a začal se připravovat v červnu 1990, když už bylo zřejmé, že všeobecná rozprava jdoucí z minulosti do budoucnosti a prolínající celou federální organizací nemá jasný směr. Tehdejší vedení Pionýra v České republice si po vyhodnocení situace uvědomilo narůstající ideové a metodické problémy a zahájilo směřování k samostatnějšímu postupu a k praktickým cílům. Vše začalo úvahami nad formou akce, kterou posléze vymezily dva zásadní rysy:

- nedostatek času (doba žádala rychlé odpovědi na mnoho podstatných otázek);
- záměr co největšího zapojení účastníků; a tak byl zvolen seminář, aby už název vyvolával požadavek na aktivitu a spolupráci účastníků a ne očekávání předložených názorů.

Potřebné teoretické zázemí pracovního týmu tvořili například Doc. PhDr. Sylvie Ostrovská, PhDr. Jiřina Dědečková, PhDr. Miloslava Žáková, PhDr. Jaroslav Šturma, PhDr. Zdena Jesenská, PhDr. Břetislav Hofbauer, PhDr. Josef Valenta či PaedDr. Jiří Haškovec, s praxí v oddílech ho propojovali například PhDr. Zdena Schwarzerová, Aleš Mitterwald, Martin Bělohlávek, Miroslav Jalovecký, Zuzana Prouzová a další, koordinátorem činnosti komise byl Miloš Rampas, na tehdejší českém Ústředí Pionýra jim zázemí vytvářeli Ludmila Malinová a Jiří Smolík. Pomáhali i mnozí další, ale úplný výčet by byl příliš dlouhý.

Na rozdíl od mnoha debat plných pocitů se komise v přípravě semináře soustředila na věcná témata.

Má podle vás další existence dětské organizace Pionýr v současných podmínkách opodstatnění? Proč?

Což byla základní otázka, na níž se odpovídalo v připravené anketě. S ní se vypořádávalo několik desítek lidí z celé České republiky (zajímavost: pro srovnání přístupů byly osloveny i osobnosti na Slovensku, celkem osm, odpověděla však pouze jedna – Zlatica Beňová). Pokud dotazovaný na úvodní-klíčovou otázku odpověděl kladně, navazovalo na ni sedm dalších dotazů na vymezení funkcí a cílů organizace, postavení věkových kategorií či formy činnosti až po sběr názorů na vztah k minulým organizacím...

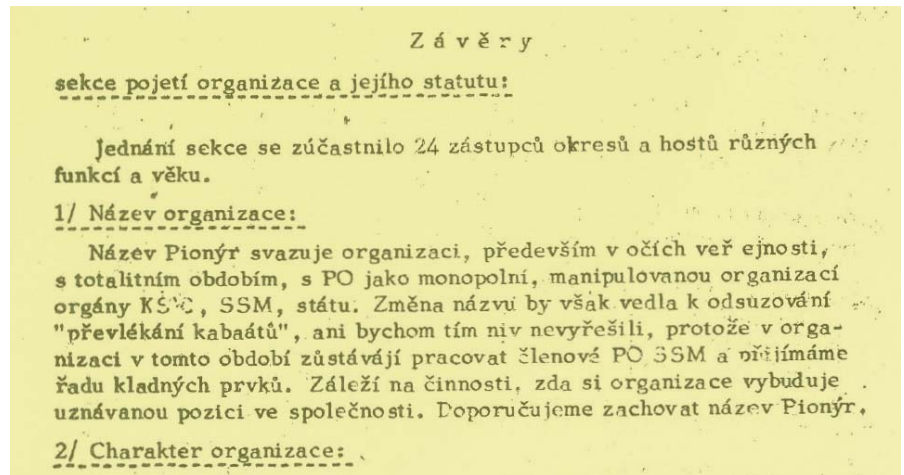
Výsledky potvrdily oprávněnost soustředění na zdánlivě akademická témata, byť z hnutí silně zněly požadavky na zodpovězení otázek – jaký znak se bude užívat, zda se bude nosit kroj a jiné. Šlo o nesporně praktické záležitosti, ovšem z hlediska širších souvislostí a budoucnosti celé organizace bylo potřebné ji stavět na solidních, povětivých základech.

I přímo v komisi probíhaly ostré rozpravy, které se nevyhýbaly žádným tématům – opakovaně byla diskutována otázka názvu, smyslu pokračovat v práci či založit „jinou“ organizaci. Ve hře byly opravdu nejrůznější alternativy – ostatně mající oporu v postupně se odštěpujících částech bývalé PO SSM, či už později Pionýra – Duha, KONDOR a další. Názory na řešení – i vzhledem ke složité společenské situaci a zkušenosti z minulosti pionýrského hnutí – byly pochopitelně rozmanité.

většina doporučila pokračovat jako „pionýři“, pro ně nebyla přijatelná.

Legendární spory

Jednání se pochopitelně zabývalo i vpravdě proslulými různicemi, například o výklad pojmu „politická organizace“, o přímosti vyslovení některých principů či formě vymezení Pionýra vůči ostatním (negativní či pozitivní). Pověstnou polemiku o tom, zda Pionýr je politická či nepolitická organizace, pramenící z nepochopení pojmů politická a stranická, nakonec uzavřela snaha více nedráždit v roz-

PRŮBĚH

Svědomitě připravené podklady

byly východiskem pro jednání – nešlo ovšem o nějaké hotové produkty, ale o vstupní zprávy, o nichž se v sekcích mělo jednat a také živě diskutovalo.

Řečeno mluvou oficiální, jak byla akce prezentována vně: jednalo se o seminář k základním problémům a otázkám dalšího života dětské organizace v České republice, byl zaměřen k „objasnění činnosti organizace Pionýr v následujícím období v souvislosti s dalšími aspekty vývoje dětského a mládežnického hnutí. Vymezení místa organizace Pionýr v politickém spektru a strukturu dětských a mládežnických organizací.“

Jednání bylo o to zajímavější, že vedle sebe seděli (a v noci spali na zemi ve spacáku) univerzitní učitelé-teoretici, vedle naprostých praktiků bez vyššího pedagogického vzdělání, ale s desítkami roků praxe s pionýrským oddílem. Stručně by se vlastní jednání mohlo popsat jako úžasné povídání... často i velmi vášnivé, ale naprosto korektní, demokratické, s úctou k názorům oponenta! Pravdou je, že přispělo k tříbení názorů a pohledů a vedlo i k dalším odchodům, protože někteří účastníci byli hluboce přesvědčeni o potřebě se především vnějším obrazem organizace odlišit od minulosti. Skutečnost, že naprostá

jitřené společenské atmosféře plné nejasností nepoučenou veřejnost. Záležitost byla řešena zdůrazněním negativního vymezení vůči stranickým subjektům a ideologiím. Obdobně to bylo s pojmem „laická“, ve smyslu nenáboženská organizace, pro který nebylo nalezeno zcela vhodné vyjádření, a tak byla zásada vymezena negativně, byť asi méně zřetelně...

ZÁVĚRY

Významným závěrem bylo i rozhodnutí vymezovat se navenek zásadami uplatňovanými v Pionýru a nikoli srovnáváním s ostatními organizacemi: oni ne – my ano...

Vlastní jednání probíhalo ve třech sekcích:

- Historie a spolupráce se současnými organizacemi dětí a mládeže;
- Pojetí organizace a jejího statutu;
- Pojetí dítěte - jak má pracovat oddíl.

Každá připravila své závěry a doporučení, které byly v neděli, 11. 11., potvrzeny a doporučeny orgánům Pionýra v ČR jako východiska pro tvorbu dokumentů Pionýra, majících nahradit prozatímní materiály přijaté na lednové Mimořádné konferenci. Na nich se začalo téměř ihned pracovat, aby byly připraveny pro chystanou I. konferenci Pionýra v ČR na leden 1991.

Seminář tak bezezbytku naplnil své zadání: dal obnovenému Pionýru odpovědi na vznášené dotazy a vybavil ho pro budoucnost.

Martin

Konferenci o činnosti Pionýra jsme připravovali od září 2014, celkem 432 dní.

ÚVODNÍ SLOVA...

Každá pořádná konference začíná proslov. KČP v tomhle směru nezklamala, ale jistě i trochu překvapila – zprávy nebyly dlouhé a byly věcné.

Předseda Pionýra, Martin Bělohávek, v úvodu připomenul: „Je to téměř na den 25 let od semináře k vymezení Pionýra, který se konal 10. a 11. listopadu 1990 v Praze. Mnoho lidí v té době prorokovalo Pionýru jen krátkou budoucnost a my máme za sebou 25 let činnosti, což je nejdelší nepřerušovaný časový úsek působení za celou historii. ... Konferenci o činnosti Pionýra chápu jako zavření oslav 25 let. ... Tato je navíc výjimečná v tom, že je první, která má oprávnění přijímat usnesení, která budou závazná pro celý spolek. Až dosud mohla schvalovat usnesení pouze jako doporučení.“

Předsedkyně Obsahové komise připravující jednání, Darina Zdráhalová, mimo jiné

uvedla: „Tuto konferenci jsme připravovali od září 2014, celkem 432 dní. A nebyla to lehká práce. ... Při přípravě jsme vycházeli z Poselství 2006, na jaře 2015 proběhly krajské konference a také dotazníkové šetření. Velké zapojení pionýrských skupin do tohoto šetření ukázalo, že nám není osud spolku lhostejný. ... Jednání nemůže končit jen usneseními schválenými na KČP. Je nutné si uvědomit, že Konference o činnosti Pionýra nepřináší okamžitý efekt, ale její sklizeň pak nebývá špatná. ... V roce 2015 jsme zastavili propad členské základny a znovu rosteme. Tak společně hledejme, jak růst dál a jak být zajímavější.“

VYSTOUPENÍ HOSTŮ

Jednání konference navštívili i hosté... Vzhledem k zaměření našeho jednání bylo zastoupení hostů zcela symbolické, ale milé. Na samotném úvodu popřál zdar jednání zastupitel statutárního města Mladá Boleslav, ředitel hostitelské školy a současně vedoucí jedné z největších pionýrských skupin, Tomáš Suchý.

Během sobotního dopoledne pozdravila konferenci předsedkyně naší partnerské organizace ze Slovenska – Dětské organizace FENIX, Eva Pintérová, která mimo jiné rekla:

„Je pro mě ctí být při takovém hlasování, u takové důležité chvíle, jako je schválení Programu Pionýra. ... Dobře vím, jak je těžké ukázat, co děláme. Například rodiče často vidí jen to, jestli je tábor dobrý nebo špatný. ... Díky programu ukážeme, že nic neděláme náhodně, že si s dětmi jen nehrajeme, ale učíme je a vychováváme s předem daným cílem.“

Její vystoupení nebylo © tlumočeno – přesto mu všichni dobře porozuměli a přijali poselství i přání velkým potleskem.

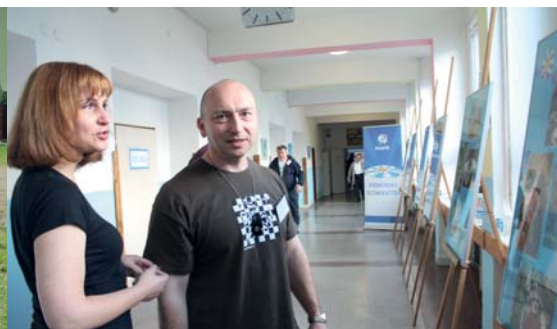
„CLONA NEJ“ VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ

Konferenci provázely i konkrétní ukázky z obsahu činnosti jako doklad – pro některé ostýchající se členy – že obavy nejsou namísto a zdánlivě „odborných“ soutěží se mohou účastnit i všestranné oddíly.

Nepřehlédnutelná byla výstava fotografií „Clona nej“ (součást Pionýrského

Sedmívků). Její vernisáž proběhla v pátek večer a představila vítězné fotografie z posledních tří ročníků. A protože i delegáti mohli prokázat, že jim není cizí smysl pro hru, mohli využít tři symbolické kamínky a přidělit je jednotlivým fotografiím. Nešlo o soutěž v pravém smyslu slova, ale i tak

z tohoto „klání“ vyšli „vítězové“, přesněji fotografie, které se delegátům KČP nejvíce líbily. Podrobněji se zmíníme ještě v příštím čísle, ale i zde se ukázalo, že je lhostejno, jestli fotí děti nebo dospělí, protože mezi nejúspěšnějšími byl desetiletý autor...

OCENĚNÍ DOBROVOLNÍKŮ

Tradiční součástí vrcholných jednání je i ocenění aktivních členů. Na konferenci byla navíc uvedena informace o projektu České rady dětí a mládeže SAFE, do kterého se zapojil i Pionýr. Spočíval ve sledování objemu a typizace práce v dobrovolnické činnosti, jak už jsme o tom

v Mozaice psali a jistě se k tomu ještě vrátíme. Pro nás to byl ovšem sympatický „oslí můstek“, kterým bylo uvedeno ocenění pionýrů. Šlo o pionýrky a pionýry, navržené k symbolickému ocenění z KOP nebo VV ČRP - za jejich dlouholetou aktivní práci.

Rudolf Bohuslav – PaKOP
Irena Černá – ÚP
Jana Jandová – POP
Lee Louda – POP
Libuše Nejedlá – PIKOP
Jaroslava Rothanzlová – PaKOP
Tomáš Suchý – SKOP

Jitka Suská – JmKOP
Alena Šerá – POP
Ladislav Šimek – POP
Jiří Tomčala – POP
Martin Veselý – MKOP
Darina Zdráhalová – OZKOP
Jiří Žďára – SKOP

PROGRAM PIONÝRA

Pojem PIONÝR vyjadřuje hledání, touhu po poznání, modernost a průkopnictví. I v mezinárodním pojetí označuje objevitele nových cest, směrů a hlasatele pokrokových myšlenek. Svým konáním chceme plně dostát významu názvu Pionýr.

KDO JSME

Pionýr vyvíjí veřejně prospěšnou činnost v oblasti neformálního vzdělávání a výchovy dětí a mládeže ve volném čase. V této oblasti spolupracuje s řadou partnerů, za nejvýznamnější z nich považuje rodiče.

Je založený zejména na práci dobrovolníků a vnitřních demokratických principech. Všem podobám výchovné práce v Pionýru jsou společné základní principy:

...K naplňování Ideálů Pionýra směřujeme praktickými činnostmi.

...Naším základním výchovným prostředkem je hra.

...Oddíly jsou školou vztahů, respektu a řady dalších sociálních dovedností.

...Činnost kolektivů je rozmanitá, rozhodují o ní samostatně.

...Podporujeme zvědavost a touhu po poznání.

...Vedeme členy k odpovědnosti za osobní růst a k týmové spolupráci.

...Neposkytujeme prostor pro prosazování náboženských, politických ani jiných ideologií.

...Mezinárodní kontakty chápeme jako prostor pro vzájemnou výměnu zkušeností a názorů.

...Vychováváme k dobrovolnictví.

...Klademe důraz na všestranný rozvoj, a to i v zájmově zaměřené činnosti.

...Respektujeme věkové a individuální zvláštnosti.

...Usilujeme o zapojování dětí se specifickými vzdělávacími potřebami do naší činnosti.

...Podílem na rozhodování o činnosti oddílu vedeme děti k aktivnímu přístupu k životu.

...Účast na činnosti nepodmiňujeme členstvím.

...Tvoříme a využíváme výchovné programy s jasně definovanými cíli.

...Kvalitní přípravou a metodickou podporou vedoucích vytváříme základy pro život organizace.

...Stavíme na respektu, spolupráci a vzájemné inspiraci napříč generacemi.

O CO USILUJEME

Cílem práce Pionýra s dětmi a mládeží je prostřednictvím her a praktických aktivit předávat hodnoty, rozvíjet znalosti a dovednosti, upevňovat postoje k okolnímu světu, aby z každého vyrostl člověk...

... přátelský, snášenlivý, s vůlí spolupracovat,

... hledající řešení problémů, praktický a schopný si poradit v krizových situacích,

... zvědavý a tvořivý, uplatňující kritické myšlení,

... rozvíjející kulturní vnímání i fyzickou zdatnost,

... odpovědný sám za sebe a ochotný pomáhat,

... vědomý si svých práv i povinností,

... neprosazující se na úkor ostatních,

... respektující odlišné vnímání hodnot,

... dodržující pravidla a sdílející společné hodnoty,

... s pevnými zásadami, nepodléhající okamžitým výhodám,

... platný jako člen společnosti, týmu i rodiny,

... připravený být oporou pro blízké,

... snažící se porozumět minulosti i dnešnímu světu,

... s jasným pohledem na svět i naslouchající,

... vnímající přírodu a usilující o trvale udržitelný rozvoj,

... aktivní, občan odpovědný vůči místu, kde žije, své vlasti i celé Zemi.

KAM SMĚŘUJEME

Ideály Pionýra jsou základní hodnoty, které předáváme výchovnou prací. Vnímáme je jako vodítka v konkrétních situacích, jako mety, k nimž se stále přibližujeme.

Paměť – Pionýr poznává dějiny svého národa i celého lidstva, chová v úctě tradice a historii.

Pomoc – Pionýr pomáhá ostatním nezištně a z přesvědčení, je solidární, zastává se slabších.

Poznání – Pionýr si osvojuje vědění, znalosti a dovednosti, poznává okolní svět i sám sebe.

Pravda – Pionýr chrání pravdu, je spravedlivý, plní dané slovo a hraje fér.

Přátelství – Pionýr je přátelský a ohleduplný, naslouchá ostatním, umí spolupracovat.

Překonání – Pionýr se nebojí překážek, je statečný a nepodléhá pohodlnosti.

Příroda – Pionýr chrání život na Zemi, objevuje krásy přírody a učí se žít v souladu s ní.

Současný Pionýr vyrostl z kořenů řady dětských organizací, ze zkušeností pionýrského hnutí, zejména samostatného Pionýra z let 1968–70 i obnoveného Pionýra po roce 1989. Čerpá z mnoha pramenů – z tradičních evropských i národních hodnot a zásad konkrétně pojmenovaných v celosvětově uznávaných dokumentech, například v Úmluvě o právech dítěte či Všeobecné deklaraci lidských práv. Při zachování svých základních principů a ideálů vnímá proměny společnosti a reaguje na ně.

Veškerá činnost v Pionýru směřuje k výchově jednotlivce - od dítěte až k aktivnímu, slušnému a svobodnému člověku, který najde své místo ve společnosti a bude jejím platným občanem.

*Znění nového programu bylo přijato
Konferencí o činnosti Pionýra dne 14. listopadu 2015*

Večerní doprovodné programy pro chvíle odpočinku...

VIZE 2040

Prostor k vyjádření vlastního názoru získal každý účastník konference v sobotu odpoledne na jednání tematických sekcí. Jejich výstupy se bude zabývat Výkonný výbor ČRP i Česká rada Pionýra a budeme se k nim vracet i na stránkách Mozaiky. Zásadní myšlenky ze sekcí se promítly do Vize 2040, kterou přijalo nedělní jednání konference. Jde o dlouhodobý plán, jak se má Pionýr vyvíjet ve čtyřech oblastech života naší organizace:

Činnost

- Pionýr bude mít životaschopné a stále se rozvíjející výchovné programy, akce, soutěže a projekty.
- Pionýr bude nabízet prostor k osobnostnímu rozvoji a stanovování individuálních cílů (v oblasti měkkých kompetencí, zájmové činnosti, rozvoje talentu,...).
- Pionýr bude vytvářet sítě organizačních jednotek, které se zabývají obdobně zaměřenou činností.
- Pionýr bude přirozenou, respektovanou součástí společnosti (místa, obce, komunity).

Lidé

- Pionýr bude usilovat o personální rozvoj dobrovolníků spolku.
- Pionýr bude mít propracovaný systém vyznamení, který bude využívat jako nástroj

motivace a osobního rozvoje dobrovolníků. Bude připravena jeho systémová i vizuální proměna.

- Bude mít kvalitní vzdělávání s velkým důrazem na kategorii 15+.
- Pionýr bude využívat průvodcování jako formu vzdělávání a bude poskytovat metodickou podporu stávajícím a budoucím funkcionářům.
- Pionýr bude efektivně využívat práci dobrovolníků v souladu s jejich možnostmi.

Komunikace

- Pionýr zachová ucelený tok informací k pobočným spolkům a bude jej nadále rozvíjet v souladu s aktuálními trendy.
- Pionýr vytvoří nový vnitřní informační systém a bude usilovat o maximální sjednocení všech internetových aplikací.

- Pionýr i jeho pobočné spolky budou v nejvyšší možné míře využívat prezentační potenciál svých aktivit.

Pionýr

- Pionýr bude na všech úrovních spolku dále rozvíjet pocit sounáležitosti, který byl posílen zavedením nového znaku. Bude „značkou“, k níž se budou jeho členové hrdě hlásit.
- Pionýr bude mít pro pobočné spolky potřebné nástroje k využívání grafických prvků a širokou nabídku propagačních předmětů.
- Pionýr bude mít v nabídce jednotný reprezentativní oděv, který nebude povinný.

Konference schválila záměr Směrnice o hlavní činnosti

12. PODZIMNÍ STEZKA POLABÍM

Již podvanácté se uskutečnil v sobotu 3. října 2015 v Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi a širokém okolí Polabského regionu turistický pochod a jízda na kole „Podzimní stezka Polabím“, jehož pořadatelem je každoročně turisticko – branná Pionýrská skupina Střelka z Kostelce nad Labem ve spolupráci se členy KČT.

Z hlediska účasti to byl velmi vydařený ročník, počasí bylo přímo skvělé, takže žádná chyba.

Účastníci pochodu a jízdy na kole se tentokrát rekrutovali z řady míst celé České republiky (z těch nejvzdálenějších uvádíme Ústí nad Labem, Liberec, Beroun, Dobruška, Týnec nad Labem, Kutná Hora, Kolín, Poděbrady a z těch bližších Praha, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Kostelec nad Labem, Mratín, Jiřice, Záruby, Neratovice, Libiš, Mělník, Mladá Boleslav, Čelákovice, Jirny, Měšice, Benátky nad Jizerou, Předměřice nad Jizerou, Mochov, Říčany, Štětí a tak bychom mohli pokračovat). I letos si našla cestu na „Podzimní stezku“ řada cyklistů (83 – o jednoho více než vloni).

Letošní trasy se 226 (o 6 více než v loňském roce) pochodníků a jezdců (s připočtením 16 pořadatelů se konečný počet účastníků zastavil na čísle 242) opět líbily, protože byly z větší části situovány do lesního terénu pravobřežní poproudí ale i levobřežní protiproudí strany Labe. I v letošním roce pořadatel připravil 4 variantní startovní místa (Neratovice, Kostelec nad Labem, Lysá nad

Labem a hlavní start ve Staré Boleslavi). I když počet startujících z některých těchto, ne hlavních, míst nebyl enormní (Neratovice – 29, vloni 34; Lysá – 33; Kostelec nad Labem – 73 a hlavní start ve Staré Boleslavi – 91), opět umožnil účast na pochodu řadě osob i z míst vzdálenějších od Brandýsa. Letos bylo nabízeno a většinou pozitivně hodnoceno opět velké množství tras, celkově 25, z toho 13 cyklo a 12 pěších, takže nabídka byla opravdu široká. V rámci této nabídky byly z každého startu nabízeny jedna pěší a jedna cyklotrasa (tj. celkem osm) v délce 25 km k našemu letošnímu 25. výročí Pionýra.

Tak jako v loňském roce dali i letošní „pěšáci“ hlavně přednost nejkratší, 11 km trase se startem ve Staré Boleslavi, ale na druhou stranu se našla podstatně větší část turistů na střední trasy a i na nejdělsí pěší túru 33 km a 85 km cyklo.

Na zúčastněné již tradičně čekaly v cíli ve Staré Boleslavi pamětní listy a různobarvené odznaky pochodu. Velmi pozitivním rysem letošního ročníku byla 52% účast dětí a mládeže do 26 let, z toho 115 dětí a mládeže do 18 let, tj. 47,5%, což je nejvyšší počet ze všech ročníků.

Nejstarším účastníkem letošního ročníku byl osmdesátiletý pan Jiří Kesler z Brandýsa nad Labem na trase 35 km cyklo.

A co na závěr? Snad jen to, že se letošní ročník opět vydařil a že jste všichni co nejsrdčněji zváni na XIII. ročník Podzimní stezky Polabím, který se uskuteční, opět tradičně,

první říjnovou sobotu 1. 10. 2016 a o kterém bude široká veřejnost včas informována za pomoci tisku, letáků a webových stránek (www.psp.g6.cz) a samozřejmě i Mozaiky. Takže si stačí jenom tento termín zapsat do vašich diářů, kalendářů a plánů PS na rok 2016. Opět si budete moci zakoupit trička pochodu a opět se budeme snažit vést trasy tak, aby na nich byla možnost občerstvení, stravování, jak tomu bylo i letos.

I v letošním roce se město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav k požadavku na dotaci na akci tradičně postavilo zády (již sedm let po sobě).

Rovněž tradičně chceme poděkovat PS „Mladý vodák“ Kostelec nad Labem za významnou organizační pomoc se startem a kontrolním stanovištěm v Kostelci nad Labem, které bylo vylepšené kvalitním občerstvením, a samozřejmě i za vlastní hojnou účast na akci.

A samozřejmě i hojným účastníkům z PS Klub dětí Dobruška a 6. PS Ursa Kolín. Opět jsme to pořádali pro pionýry, kterých bylo celkově 90 ze 4 pionýrských skupin. Jen tak dál! Rádi bychom uvítali pražské PS, které to mají velmi blízko, stačí sednout na MHD. Děkujeme a přijďte zase za rok!!

*Za PS MOV STŘELKA Kostelec nad Labem
Ing. Jiří Vostřel – „Generál“
vedoucí PS Střelka*

NO TOTO! PIONÝŘI SLAVÍ VÁNOCE?!

Téma této stránky může v rubrice otevírající ožehavá témata působit poněkud překvapivě, jde přece o svátky klidu a míru, a navíc něco naprosto běžného. Obdobně překvapivě působila jedna z připomínek, která byla během přípravy Konference o činnosti Pionýra (viz str. 8–11) zaslána k návrhu Programu Pionýra. Její podstata byla v tom, že slavením Vánoc (Velikonoc, Adventu, Mikuláše...) v oddílech popíráme svou zásadu neprosazování náboženských ideologií, a tudíž bychom se touto zásadou neměli „ohánět“. Na první přečtení názor působil jen trochu úsměvně, dovedl ale redakci Mozaiky k zařazení původně neplánovaného tématu do této nové rubriky.

Způsobů, jak prožít Vánoce, je celá řada. Někdo dává přednost chalupě v horách a úniku před šedí města. Další se třeba plně poddá komerční spotřebě a soutěžení v počtu a ceně dárků. V některých domácnostech televize vypráví pohádku za pohádkou, jinde jí celé svátky nezapnou. Co je společné? Vánoce jsou svátky, kdy je pro většinu z nás podstatné, aby rodina byla pohromadě. Toto zamýšlení míří k diskusi, jak tento tradiční (z hlediska hodnot Evropy) svátek vnímáme v Pionýru ve vztahu ke zmíněné zásadě.

OHLÉDNUTÍ KE KOŘENŮM

Předně si musíme připustit, že ač tento svátek má neotřesitelné místo v křesťanském kalendáři, jeho původ je poněkud starší (viz dále část věnovaná symbolům) – zmínky o oslavách v době zimního slunovratu najdeme i jinde. Společnému prvku – že šňůru potměných dní opět prozáří světlo – dokázala různá náboženství dát svůj duchovní význam. Oddily, které Vánoce slaví a pracují s nimi, ale zpravidla nepodléhají ani náboženské rovině, ani komerční masáži. Vycházejí především z lidových zvyků a obecných hodnot se svátky spojených...

VÁNOCE V 21. STOLETÍ

Jakým jsou dnes vlastně Vánoce svátkem? V našich končinách jistě platí, že pro většinu naší populace nikoli křesťanským. Jistě, každý zná v nějaké podobě příběh, který svátky provází. Nežrídka i u zarytých ateistů nosí dárky Ježíšek a zpívají (či spíše přehrávají) se koledy. Je to projev jindy potlačeného křesťanského citění, které k Evropě neodmyslitelně patří? Zavalí po Vánocích farnosti nové ovečky, které při poslechu „Narodil se Kristus pán...“ prozřely? Asi těžko... Je to ale přiležitost si alespoň nepřímo připomenout, jaké jsou kořeny evropské kultury? Nepochybně! Pro většinu dospělých je to však především čas, kdy se soustředí na úplně jiné věci, než obvykle – ať už je to rodina nebo posedlost dokonalým úklidem.

Pro děti je pak čas předvánoční hlavně obdobím očekávání a překonávání vlastní nedočkavosti, ale také přemýšlení o dárkách pro blízké (které můžeme využít při tvůrčích aktivitách). Vánoce jsou dnes pro většinu z nás zkrátka svátkem především společenským, o tom není pochyb. A navíc jsou pevně zakotvenou tradicí a prostě „se“ slaví.

JAK JE TO S VÁNOČNÍ SYMBOLIKOU?

Dnes se jako symbol Vánoc mnohým vybaví červený svítilný kamion a obtloustlý vusatý strejda, podívejme se ale na symboly tradičnější:

Výroba dárků a zdobení vánočního stromku má s původní křesťanskou ideologií pramálo společného. Naprostou většinou české společnosti jsou chápány jako lidová tradice nevážící se k žádnému vyznání.

Pokud např. s dětmi zdobíme v klubovně nebo v lese stromek, můžeme být z hlediska náboženských souvislostí úplně klidní. Zdobení stromku z křesťanských tradic nevychází, naopak katolická církev ho označovala v minulosti za pohanský rituál. V Čechách se první stromeček objevil až v 19. století, na vesnicích se prosadil až v době první světové války, tedy v období odklonu významné části populace od křesťanství, zejména katolicismu.

Pokud si s dětmi dáváme dárky, pak vycházíme z tradic, které jsou starší než tradice křesťanské a váží se k již vzpomínatým oslavám zimního slunovratu, navíc dnešní pojetí dárků je věcí moderní.

VÁNOCE A PIONÝŘ

Obloukem se můžeme vrátit k souvislosti našeho Programu a Vánoc jako svátku, z jehož oslavy rozhodně netvoříme hlavní prostředek naší výchovné činnosti. Na druhou stranu jde o prvek, který patří do kulturního světa naší Evropy stejně jako hodnoty života, přátelství a osobní svobody. Můžeme si z těchto hodnot vybírat jen ty, které mají ten „správný“ pramen? Samozřejmě ne, copak při návštěvě Pražského hradu opomeneme katedrálu sv. Víta proto, že jde o křesťanskou stavbu? (Vždyť je to neodmyslitelná součást areálu, tak jako Vánoce roku.) Podobně ctíme i hodnotu života, ačkoli to každý den nahlas neříkáme, řídíme se podle křesťanského přikázání (nezabiješ). A nepřemýšlíme přitom, v kolika dalších ideologiích je takové pravidlo zakotveno.

PROSAZOVÁNÍ IDEOLOGIE...

Je tedy oslava Vánoc v oddílech prosazováním křesťanství? Jsou jím vánoční besídky a akademie v striktně necírkevních školách? A co třeba prosazujeme, když v květnu navštívíme pomník padlých (třeba i) sovětských vojáků?

První odpověď nabízí samotný význam slov prosazování ideologie, která znamenají přesvědčovat, vést či dokonce nutit k jednoznačnému přijetí ideologie, kterou například křesťanství nebo i ateismus jsou.

Druhou odpověď najdeme při hlubším zamýšlení nad smyslem našeho hnutí a nad tím, co je cíl a co prostředek. I kdybychom nezůstali u stromečku v klubovně, ale vzali instruktory třeba na půlnoční mši, je cílem dostat je do kostela? Anebo je to jen cesta k zážitku, který možná dosud nepoznali,

o kterém je možné mluvit, zasadit ho do souvislosti a propojit s dalšími věcmi, které zažíváme, a místy, která navštěvujeme? Snadno dospějeme k závěru, že s dětmi můžeme klidně navštívit křesťanský kostel, podívat se na svěcení velikonočních kočiček na Květnou neděli, prohlédnout si židovskou synagogu nebo mešitu, přečíst si nějaký zajímavý náboženský text, stále budeme v souladu s programem Pionýra. Dokonce budeme rozvíjet ideály Paměť, Poznání, Přátelství (které pramení z pochopení), návazně i Pomoc, Překonání... K tématu Vánoc se ještě vrátíme příště.

redakce

TRADICE A JEJICH HODNOTA

Jaký je vlastně rozdíl mezi tradicemi a stereotypy, když na první pohled vypadají tak podobně? Když se zamyslíme nad tradičními svátky, uvidíme, že skrze ně k nám promlouvají hodnoty, které si tímto způsobem chceme připomenout. U Vánoc je to oslava nejen rodiny, ale i života a přátelství mezi lidmi, připomenutí a setkávání lidí, kteří jsou si blízcí, i pomoci méně šťastným. Není se proto čemu divit, že alespoň některá z hodnot může prosáknout až do oddílové činnosti. Pak ovšem nejde jen o vnější projevy tohoto svátku. Naopak může jít o podporu souznělosti, kterou vnímáme mnozí tak odlišně.

VZDĚLÁVÁME SE STÁLE A VŠICHNI!

Ústřední pionýrské vzdělávací centrum si již delší dobu pohrávalo s myšlenkou zrealizovat vzdělávací kurz – Vedoucí dětského kolektivu B (pro instruktory), který by ověřil organizační a obsahové záměry lektorů z Lektorského sboru ÚPVC.

Kurz byl otevřen především pro zájemce z Prahy, Středočeského, či Plzeňského kraje. Během půlročního období se budeme setkávat s 19 přihlášenými pionýry, kteří budou získávat nové znalosti a dovednosti, budou pracovat pod vedením svých průvodců.

V těchto dnech je kurz naplněn a já ho tudíž nebudu propagovat, ale psát o očekávání a především o záměrech lektorů ÚPVC, které budou promítnuty do organizační i obsahové části kurzu.

V rámci kurzu bude probíhat spolupráce (průvodcování) mezi přihlášenými účastníky a jejich vedoucími oddílů nebo vedoucími pionýrských skupin. K samotnému přihlášení instruktora do kurzu byl totiž nutný i kontakt a souhlas člověka, který bude účastníka

kurzu sledovat, pomáhat mu, nasměrovávat a zároveň podávat zpětnou vazbu pro lektory a organizátory kurzu. Bude průvodcem instruktora nejen v průběhu kurzu, ale i po ukončení. Bude to průvodcování v tom smyslu, že bude vždy k dispozici, aby poradil, pomohl, ale také pochválil a motivoval. Při závěrečném slavnostním předávání osvědčení budou přítomni i tito průvodci a absolventi kurzu budou z jejich rukou přebírat osvědčení, ale především závazek k dobré práci na pionýrské skupině, v oddíle. Každý rituál podtrhne vážnost dané chvíle, posílí vazby mezi lidmi a na dobrý rituál se nezapomíná. Chceme, aby to byla výjimečná chvíle pro absolventy kurzu, aby si uvědomili, že práce instruktora je sice dobrovolná, ale má určité povinnosti a pravidla. Práce instruktora je stejně důležitá jako práce vedoucího oddílu, jejich spolupráce a motivace je odrazem úspěšnosti pionýrského oddílu, spokojenosti dětí.

Připravovaný kurz bude i jistým vzděláváním pro lektory, neboť ti budou studovat

nové metody, které využijí ve své lektorské práci. Budou využívat vzájemných následků (hospitací), aby vnímali práci svého kolegy, a při diskusi probírali lektorské zkušenosti, rozebírali uplatněné metody a přebírali ty osvědčené. Bude to kurz, ve kterém dáme příležitost mladým lektorům, kteří v týmu se zkušenějšími udělají první lektorské krůčky. V podstatě půjde také o jakési průvodcování na pozicích lektorů.

Výstupy a ověřené metody budou součástí metodiky pro přípravu a průběh kurzu Vedoucího dětského kolektivu, kterou můžeme využívat na jednotlivých vzdělávacích centrech KOP i v rámci Kvalifikace instruktora s platností v Pionýru.

Jsem přesvědčena, že o kurzu budete v časopise Mozaika průběžně informováni účastníky kurzu. Bude to jeden z mnoha úkolů, které je čekají.

Lída Kočí
garant ÚPVC

KAMÍNKA 2016

Největší vzdělávací akce Pionýra „Kamínka“ se v roce 2016 přestěhuje do Brna. Otěží se tentokrát chopí pionýři z JmKOP.

Díky představám a plánům nových organizátorů budou mít Kamínka 2016 zcela jistě nový náboj a otevrou nové možnosti tradiční vzdělávací akce.

Kamínka budou kromě dílen účastníkům nabízet i řadu doprovodných programů, které budou zaměřené na návštěvy zajímavostí Brna se zkušeným průvodcem, ale i seznámení se s pověstmi o Brně a blízkém okolí.

Každopádně nebude chybět školička pro nejmenší účastníky Kamínek. Pro ně bude opět připravený bohatý a zajímavý program. Jejich mámy a tátové tak mohou bez starostí získávat nové zkušenosti, diskutovat na fórech nebo navštívit pamětihodnosti Brna.

O akci se průběžně budete dovídat na webu Kamínek (www.kaminka.pionyr.cz).

Přihlášení na akci bude probíhat tradičně přes Přihlašovnu Pionýra. Sledujte pozorně a hlavně pravidelně, abyste měli aktuální

informace o nabídce dílen nebo o nových možnostech přihlášení se na program.

A nyní základní údaje o akci:

Termín: 8. – 10. dubna 2016

Místo: ZŠ Brno, Kamínky 5

Cena: 300 Kč s platností do 31. 12. 2015

(poplatek za dítě 150 Kč)

350 Kč od 1. 1. 2016 (poplatek za dítě 150 Kč)

Kontaktní osoba: Vítězslav Ondráček

(vita@jmpionyr.cz)

Budeme rádi, když si termín Kamínek 2016 zapíšete již dnes do svých diářů a přijedete za námi tak, jak tomu bylo v minulosti. Letos je místo vzdělávací akce přijatelnější pro východní část republiky a já pevně doufám, že této příležitosti pionýři z této oblasti využijí. Tak tedy na viděnou v Brně!

Lída Kočí
garant ÚPVC

ilustrační foto: Kamínka 2015

ODDÍLOVÁ FILMOTÉKA: XENOFOBIE, RASISMUS

Oddílová filmotéka pokračuje a přináší další velmi aktuální téma. Než si ho ale přiblížíme, tak připomínáme, že cílem této rubriky není být přehledem jediných správných filmů k dané problematice. To ani nelze, na to je zajímavých snímků jednoduše moc. Chceme vám ale nabídnout inspiraci, pokud hledáte podnět, kterým otevřete s nejstaršími dětmi a instruktory diskuzi na nějaké téma.

Tím dnešním tématem je xenofobie. Slovo, které má velmi široký význam. Označuje nepřátelství odpor, strach, nedůvěru... vůči všemu cizímu (odlišnému). Může jít o sexuální menšiny, osoby tělesně i duševně postižené, lidi zastávající výrazně menšinové názory atd. Nejčastěji je ale pojem xenofobie spojován s projevy rasové a národnostní nesnášenlivosti a na toto téma se zaměříme i zde v Mozaice. A jako vždy, nabízíme snímky české i zahraniční:

ČESKÉ

Smradi (2002, režie Zdeněk Tyc) – příběh manželů, kteří se s jedním vlastním synem a dvěma adoptovanými romskými chlapci přestěhují na vesnici, aby tu našli klid a vstřícné prostředí. Skutečnost se ale jejich představám moc nepodobá...

CSFD.cz: 61%, IMDB.com: 6,5/10

Marian (1996, režie Petr Václav) – snímek vypráví o romském chlapci z dětského domova, který má sice jídlo a střechu nad hlavou, ale zoufale mu chybí láska a porozumění. Snaha najít naplnění vlastního života ho ale dovede až na dno.

CSFD.cz: 68%, IMDB.com: 6,7/10

ZAHRAJNIČNÍ

Kult hákového kříže (1998, režie Tony Kaye) – ústřední postavou tohoto dramatu je

mladý neonacista, jehož nenávisť dospěje až k vraždě dvou černochů, za kterou je uvězněn. Ve vězení se svého fanatismu vzdá, jen aby po návratu zjistil, že jeho mladší bratr se vydává na podobné scestí, jako dříve on.

CSFD.cz: 88%, IMDB.com: 8,6/10

Hádej, kdo přijde na večeři (1967, režie Stanley Kramer) – film zachycuje zkoušku rodinných vztahů i lidských postojů poté, co dcera svým rodičům předstává svého snoubence, který je nejen inteligentní a vzdělaný mladý muž (lékař), ale také černoch. Film byl natočen 11 let poté, co byla rasová segregace v USA oficiálně označena za protiústavní.

CSFD.cz: 85%, IMDB.com: 7,8/10

Další tipy: Cesta ven (7x Český lev 2014), Bastardi, Taková je Anglie, Hotel Rwanda

Smradi

Marian

Kult hákového kříže

Hádej, kdo přijde na večeři

STAŇ SE CHYTRÁKEM MĚSÍCE!

Jak jsme slíbili v minulém Mozaice, tentokrát potrápíme vaše mozky úplně jiným způsobem, tak trochu v duchu našeho ideálu Příroda. Na stránkách Ministerstva životního prostředí lze najít kvíz pro děti ve třech věkových kategoriích 6-10, 10-15, 15-19. Abyste se u kvízu nenudili, zvolili jsme kategorii nejvyšší a vybrali z ní několik otázek. Tak co, víte si s nimi rady? Napište!

1) Víš kolik vody je potřeba, aby sis mohl(a) dát hamburger? Tedy vody, která je nutná, aby mohl vůbec vzniknout?

- a) 120 litrů
- b) 15 litrů
- c) 680 litrů
- d) 2400 litrů

2) Kolik procent vody na Zemi tvoří sladká voda v kapalném stavu? Tedy ta voda, kterou - když ji neznečistíme - máme šanci pít my i ostatní živočišné a využívat rostliny?

- a) 65 %
- b) 32 %
- c) 45 %
- d) 1 %

3) Víte, co jsou to pasáty?

- a) Teplé větry, které doprovázejí Golský proud.
- b) Teplé vodní proudy v moři.

c) Typ větru vznikající v oblasti rovníku, převážně vanou ze SV na severní polokouli a z JV na jižní polokouli, vždy směrem k rovníku.

d) Chladné větry, které k nám vanou v zimě z chladnějších severních oblastí.

4) Co znamená obnovitelný zdroj energie?

- a) Zdroj energie, jehož rychlost spotřeby je vyšší než rychlost přirozené obnovy.
- b) Zdroj energie, jehož využívání můžeme přerušit a po určitém časovém období opět obnovit.
- c) Zdroj energie, jehož rychlost spotřeby je nižší nebo rovna rychlosti jejich přirozené obnovy.
- d) Zdroj energie, který využíváme k obnovování přírodní rovnováhy.

5) Která země Evropské unie využívá nejvíce obnovitelné zdroje energie? Tato země v roce 2005 pokrývala 57,9% své výroby energie obnovitelnými energetickými zdroji. Víte, která země to je?

- a) Česká republika
- b) Švédsko
- c) Dánsko
- d) Rakousko

zdroj: <http://detem.mzp.cz/kviz/>

Chytráci měsíce října

Jako minule i tentokrát musíme „chytráků“ vyhlásit víc:

Šárka Zeusová, PS Dravci, Ústí nad Labem

Simona Hejlová PS Hrádek

Jan Koudelka, PO Souhvězdí, PS Dravci, Ústí nad Labem

Správné odpovědi z minula:

1. Marečku, podejte mi pero;
2. Jak dostat tatínka do polepšovny;
3. Bota jménem Melichar;
4. Dívka na koštěti;
5. Černí baroni;
6. Vesničko má středisková;
7. Jáchyme, hoď ho do stroje;
8. Knoflíkáři;
9. Limonádový Joe;
10. Kolja;
11. Na samotě u lesa;
12. Pelíšky;
13. Pupendo

NAZUJTE TOULAVÉ BOTY!

MUZEUM BETLÉMŮ

Kraj: Středočeský

Jeden z adventních víkendů můžete využít k návštěvě města Karlštejn, jemuž vedou majestátní hrad. Na karlštejnském náměstí se nachází Muzeum betlémů, kde je k vidění kolekce českých historických betlémů vyřezávaných ze dřeva, doplněná betlémy z dobových raritních materiálů například z vosku, cukru nebo chleba. Lákadlem je i několik mechanických betlémů, tradiční voňavé perníkové betlémy nebo Karlštejnský královský betlém.

Muzeum betlémů je vzdálené asi 20 kilometrů od pražského Zličína, a asi 15 od Berouna. Ubytování je možné např. v jednom z pražských DDM.

Více informací: www.muzeumbetlemu.cz

PRADĚD

Kraj: Olomoucký

Praděd je nejvyšší horou Moravy a zároveň nejvyšším vrcholem Hrubého a Nížkého Jeseníku (1 492 m). Na jeho vrcholku stojí televizní vysílač s restaurací a rozhlednou. Horní plošina vysílače je nejvyšším (byť umělým) bodem v České republice. Vydat se sem můžete jak po pěších stezkách, tak i po cyklistických trasách. Za návštěvu určitě stojí i místní lyžařské středisko. Pokud vás nelákají zimní sporty, můžete navštívit například Muzeum expozice čarodějnických procesů v Šumperku nebo třeba Muzeum papíru ve Velkých Losinách.

Nejbližším velkým městem je Šumperk, kde je také možnost ubytování v SVČ Doris Šumperk.

Více informací: praded.ceskehory.cz; www.sumperk.cz

MUZEUM ZIMNÍCH SPORTŮ, TURISTIKY A ŘEMESEL V DEŠTNÉM V ORLICKÝCH HORÁCH

Kraj: Královéhradecký

Muzeum zimních sportů, turistiky a řemesel Deštné v Orlických horách představuje ve svých expozicích především historii Deštného a okolí a některá řemesla, která zde byla provozována. Další část expozic je věnována sklářství, strojům na praní prádla a historické výbavě pro provozování zimních sportů (lyže, skiboby, sněžnice). A pokud byste se do tajů řemeslné výroby v Deštném chtěli ponořit ještě hlouběji, můžete navštívit ateliér zvonaře a hrnčířky, nebo vyhlášené Reznerovo pekařství.

Deštné v Orlických Horách najdeme asi 30 km od Náchoda, u hranic s Polskem. K ubytování můžete využít SVČ Děčko přímo v Náchodě.

Více informací: www.destne.info/remesla

VÝROBA VÁNOČNÍCH OZDOB

Kraj: Zlínský

Objevte tajemství tradiční ruční výroby skleněných vánočních ozdob na Valašsku. Jak vznikají, kolik se jich za den vyrobí, nebo kolika rukama projdou, než se dostanou na váš stromček? To vše a více se dozvíte při exkurzi ve výrobním družstvu Irisa ve Vsetíně.

Při prohlídce se seznámíte s procesem ruční výroby skleněných ozdob od foukání, přes stříbření, smáčení až po malování a následné balení. Přijďte a nahlédněte do tajů výroby těchto skleněných skvostů krok za krokem.

Výrobní družstvo se nachází přímo ve Vsetíně, kde se také můžete ubytovat v Terénním středisku Alcedo Vsetín (TS Hájenka).

Více informací: irisa2.inext.cz

STROMEČEK, KTERÝ NEOPADÁ

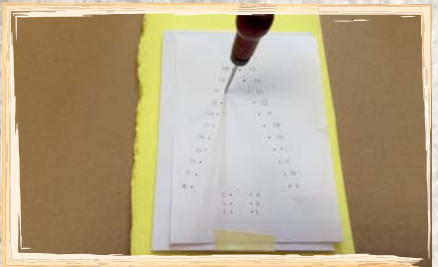
Vánoce se kvapem blíží. A je tu čas, kdy vyrábíme s dětmi drobnosti. Co zkusit jednoduché vánoční přání. Mimochodem, zkoušely ho v srpnu i účastnice Letní táborové školy na Zelené.

CO BUDEME POTŘEBOVAT?

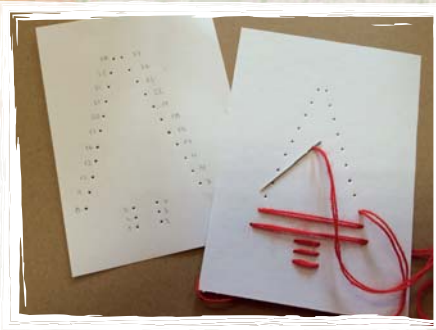
Vlnu (červená, zelená,...), větší jehlu, podložku (například z moosgummi), šablonu, papírovou (malířskou) lepicí pásku, oboustrannou lepicí pásku, tužku, šídlo, nůžky, pravítko, barevný karton, bílý karton.

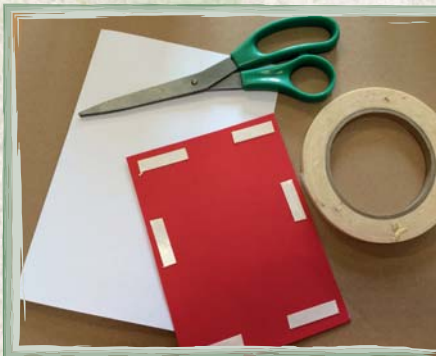
1) Na podložku položíme karton, na který budeme vyšívat. K němu papírovou páskou opatrně přilepíme šablonu tak, aby šla zase bezpečně odlepit a nepoškodila obrázek. Šídlom nebo silnější jehlou uděláme přes šablonu dírky.

2) Vlnu navlékneme a začneme vyšívat. Postupujeme podle čísel uvedených na šabloně. Spotřebujeme tak méně vlny a rubovou strana vypadá lépe.

3) Když máme stromeček vyšitý, přilepíme konce vlny k papíru oboustrannou lepicí páskou.

4) Tou potom také přilepíme karton se stromečkem na barevný karton a máme rubovou stranu schovanou. Pěkně vypadá, když je barva stromečku a podkladu stejná.

5) Na barevný karton z rubové strany nalepíme oboustrannou pásku a motiv přilepíme na přeložený karton. Teď už jen vymyslet pěkné přání a máme hotovo.

Anička

DOPLŇ BUBLINU

Seriál fotek a bublin k doplnění pokračuje a hlavní roli zase hraje tvoje fantazie. Po zálesáčích z minulého měsíce tu máme něco strašidelného! Zkus si představit, co děsuplného asi strašící děvčata vypouštějí mezi svými zlověstně vyceněnými zuby. Tak co, už to máš? Tak napiš!

A nezapomeň, žádná odpověď není správná ani špatná. Jde jen o to se zasmát a třeba dát zobrazené situaci nějaký úplně nový nečekaný náboj.

Své nápady posílej na adresu mozaika@pionyr.cz. Ty nejtipnější otiskneme v příštím vydání Mozaiky.

"Prej dětem sirky do ruky nepatří..."

Jo, a pak ti je strčí sami, oni fakt nevědí, co chtějí.

Text do bubliny zaslala: Lenka Sakařová, PS Zborovice

VÝLET ZA SOCHAMI VÁCLAVA LEVÉHO

Lokalita: Kokořinsko, Středočeský kraj

Představení: Nedaleko Liběchova u obce Želízky najdete monumentální skalní sošky. Řadu reliéfů vytesal v polovině 19. století do pískovcových skal sochař Václav Levý. Jeskyně, ve které se kdysi ukrývali loupežníci, kaplička, kam byla zřejmě zazděna zrádná manželka zavražděného hraběte, nebo neuvěřitelné reliéfy vytesané do pískovce – to všechno najdete na jediné procházce Kokořinskem. Okolí Liběchova na Mělnicku je opředeno mnoha pověstmi a legendami.

Geocaching: Na lov doporučujeme vyrazit z vlakového nádraží Štětí, hlavně proto, abyste mohli po cestě odlovit většinu multin na trase. Jedná se o 15km výlet s menšími odbočkami ke keškám. Většinu cesty se jde po žluté turistické značce, později po modré. Výlet zakončíme v Liběchově. A kromě dobrého pocitu, že jsme udělali něco pro své tělo, budeme mít odloveno: 4 multiny, 1 earth, 7 tradiček a 1 mysterku.

Hned za nádražím je krátká multina *Tunýlek* (GC5RVF0). Bez baterky je to i ve dne taková stezka odvahy. Poté projdete vesničkou Stračí, kde začíná multina *Loupežník Štětka* (GC4929K), která vás zavede po naučné stezce na čedičový kopec Špičák. Špičák je vyhaslá sopka s jasně zřetelným kráterem, ve kterém je ještě dnes možno naleznout zvětralé čedičové kuličky. Můžete tu odlovit earthku *Špičák – vyhaslá sopka* (GC3MV5E) a tradičku *Pod špičákem* (GCY99Z).

Pokračujeme dále po žluté a u Mariánské kaple začneme s multinou *První Štětská multi* (GC103PN). Mineme Hraběcí kapli a zamíříme ke skalnímu útvaru Sedm chlebů, tady je stejnojmenná tradička *Sedm chlebů* (GC2DAJC). Sedm chlebů je pískovcový skalní útvar vzniklý erozí pískovce, který dostal jméno podle svého tvaru – připomíná na sobě položených sedm bochníků chleba. Nedaleko je ještě k vidění Jeskyně Mordloch, o které se vypráví pověst, že zde za třicetileté války sídlili loupežníci, kteří přepadali pocestné a kupce na nedaleké kupecké stezce. Jedním z nich byl i pověsný loupežník Štětka. Dnes už přesně nevíme, jak vypadal, ani zda se jmenuje podle městečka Štětí, nebo má městečko jméno podle něj, ale co skutečně víme, je to, že v jeskyni Mordloch loupežníci žili.

Když trochu odbočíme ze žluté, můžeme odlovit tradičku *Kva kva keš* (GC40BYYP) v Žabí jeskyni. Vrátime se zpět na žlutou a čeká na nás multina *Had* (GC1ZZQX). Had se vyvíjí na skále blízko křižovatky skalních cest a je devět metrů dlouhý. Pokračujeme k dalšímu skalnímu útvaru nazývanému Harfenice. Václav Levý zde vytesal reliéfy čtyř lidských hlav, zdobenou jeskyni a ženu s harfou.

Bohužel poslední jmenovaná, po níž se sousoší jmenuje, doznala rukou vandalů největší újmy. Tady najdete tradičku *HARPIST – sculptural works of V. Levy #3* (GCWP07).

Pokud si doma uděláte krátkou přípravu, můžete odlovit mysterku *Kaple sv. Mari Magdaleny* (GC1ZZTD). Kaple Máří Magdaleny je vytesána do pískovcového balvanu, který je asi 200m od značené cesty. Jedná se o jedinou místnostku, která byla dříve kolorována (dnes jsou vidět jen zbytky barev). Seběhneme z kopce do Želíz a přejdeme na modrou turistickou značku. Před námi jsou ještě tyto tradičky *Geovirus bohemicus #1* (GC20JXP), *DEVIL'S HEADS – sculptural works of V. Levy #2* (GCWP00), *KLÁČELKA – sculptural works of V. Levy #1* (GCWNZW).

Říká se „to nejlepší nakonec“ a platí to i v našem případě. Před námi jsou Čertovy hlavy. Čertovy hlavy představují přibližně 9m vysoké skalní reliéfy 2 obřích čertovských hlav, vytesaných do pískovcových bloků v borovém lese nad obcí Želízky, na hranici přírodního parku Rymář a chráněné krajinné oblasti Kokořinsko. Vytvořil je zde sochař Václav Levý v letech 1841–46 a z hlediska rozměrů se jedná v rámci ČR o zcela unikátní dílo. Zajímavé jsou jejich oči, zorničky mají tvar šesticípé hvězdy.

A na úplný závěr navštívíme Blaník a jeskyni Klácelka. Přestože se běžně hovoří o dvou názvech, ve své podstatě jde o jedno místo. Nejprve dorazíte na Blaník, což je prostor před jeskyní vyzdobený reliéfy Jana Žižky, Prokopa Holého a postavami trpaslíků vytvářejících zbraně pro blanické rytíře. Mnozí tato díla považují za vrcholné dílo Václava Levého. Vstoupíte-li pak do jeskyně zvané Klácelka, prohlédnete si výjevy z básně Ferina Lišák od Františka Matouše Klácela. Odtud také vznikl název jeskyně.

Pokud ještě nemáte dost, tak můžete pokračovat s lovem v Liběchově. A pokud jste unavení, nasedněte na autobus nebo vlak a hurá domů.

Pionýrské skupiny v okolí: PS Štětí

Geopozvánku sestavila
Šárka Zeusová, PS Dravci – oddíl Svišti
Ústí nad Labem

UBREČENÁ URŠULA

Uršula k nám přišla po prázdninách. Bylo jí 8 let a působila jako prima holka, takže její úlety jsme zpočátku přičítali projevům v období adaptace na nový kolektiv a nové prostředí a neřešili jsme je. Jenže, jak čas plynul, začalo nám její chování vadit. Při soutěžích Uršula vždy vyžadovala, aby byla vedoucím soutěžního družstva, nechtěla být „pouhým“ členem družstva. Pokud její družstvo neuvítěžilo, dokázala na všech najít chybu a pak zuřivě křičela, ba i dupala nohama.

„URŠULA UŽ ZASE BREČÍ!“

zaznívalo od členů našeho pionýrského oddílu stále častěji. Svými požadavky dokázala okolí doslova terorizovat, a ty musely být do puntíku splněny. Vydupávala si vše po dobrém i po zlém. A jako pomocníka k dočlenění svého si zvolila pláč, někdy řev. Nebyl to ovšem lítostivý pláč, kdy se koulí po tváři krokodýlí slzy. Šlo o nářek, občas přecházející do skučení... Byl to projev vzdoru, agrese, prostě něčeho nezdravého, co v Uršule přebývalo. Demonstrativní vyjádření nesouhlasu s ostatními, pokud nebyl právě její návrh aktivity přijat, se dostavovalo téměř okamžitě. Nejdříve na to reagovaly vedoucí, záhy děti. Sama jsem z toho byla rozladěná, ztrácela jsem trpělivost. Pohodová atmosféra v našem oddíle se vytrácela.

JAK TO ZMĚNIT? CO S TÍM UDĚLAT?

Jak pomoci Uršule, ale taky jak pomoci ostatním v oddíle, protože některé děti to vnímaly velmi negativně a svůj postoj dokázaly taky dát najevo. Nemůžu jen tak stát a přihlížet, jak se hroutí náš oddílový život, který jsme vybudovali a který nám fungoval, než Uršula

přišla. Byla jsem z celé situace unavená i znechucená, protože jsem musela být stále ve střehu a připravena hledat řešení, které jsem někdy nenašla, protože snad ani nebylo. Snažila jsem se předvídat její reakci, nezdířka úspěšně, někdy jsem to neodhadla.

Po čase jsme stáli před rozhodnutím, že se s Uršulou budeme muset rozloučit, protože soužití s ní není možné. Stále jsem si ale říkala, že jsme ještě nevyčerпали všechny možnosti – byla v tom i špetka ješitnosti, když jsem si opakovala: To přece není možné, tomu musím přijít na kloub.

Sama, v duchu, ale i s dalšími jsme její jednání probírali. Před závěrečným rozhodnutím, co s Uršulou dál, jsem se vypravila k nim domů, abych s její maminkou zkusila promluvit podrobněji než při letmých setkáních před odjezdu na akce. No, a bylo hned jasno! Nebylo složité prohlédnout, že rodinný koloběh se beze zbytku točil kolem Uršuly. Jak Uršula řekla, tak se věci děly. Maminka v určitém období rezignovala, pláč a řev nechtěla poslouchat, tak ustupovala a už jen ustupovala.

KLID, DŮSLEDNOST

Už když jsem odcházela z návštěvy, spřádala jsem v hlavě plán, jak Uršule pomoci. Jak ji ukázat a třeba i naučit, že vše nejde získat jen dupáním a pláčem.

Probrali jsme to v oddíle a zkusili to. Jejicho projevu jsme si začali nevsímat. Když bylo nejhůře, jedna vedoucí s ní odešla někam mimo oddílové dění a tam Uršulu pevně objala. Ale předváděli jsme jí odlišný přístup. Zažívala jinou reakci, než byla zvyklá. V klidu a opakovaně jsme jí vysvětlovali, že není doma a že tady platí jiná pravidla chování. Nezvyšovali jsme hlas, vše řešili v klidu a pohodě. Ne tak Uršula, která z toho byla hodně

překvapená a zaskočená, že náhle všechno není podle ní. Zatím nám to nepřiznala, ale odhaduji, že měla z oddílu nakročeno – ale přece jenom: byli jsme prima parta.

Neustoupili jsme ani o píď, byli důslední. Netvrdím, že to bylo snadné, stálo nás to hodně sebezapření. Trvalo to navíc hodně dlouho, někdy jsme se nevyhnuli chmurným myšlenkám, zda to má cenu, jestli by nebylo lepší to vzdát. Pak to ale přišlo: pláče a vzdoru začalo ubývat.

Ani dnes nemůžu říct, že soužití s Uršulou je ideální, ale dokážeme spolu fungovat. Těší mě, že jsme ji ukázali, jak bez pláče a vnucovaného chování lze dosáhnout cíle, že není důležité být vždy první. A také to něco naučilo i nás.

A určitě bychom dokázali více, kdyby i maminka přistoupila na naši výchovnou taktiku a pravidla.

kolektiv autorů

PŘÍČINY

- Prvopočátek vztekání, brečení, vydupávání je třeba hledat ve vztahu matka-dítě. Ti spolu mají nejtěsnější vztah. Dítě jí rozumí, sleduje její tvář, učí se rozumět nejdříve citům a pak slovům. Zde se projeví vše, co si maminka osvojila jako dítě.
- Nedůslednost při výchově, bezbřehost, dítě má neomezený prostor svého počínání a stále se mu ustupuje.
- Dítě nedostává adekvátní zpětnou vazbu ke svému chování. Pro rodiče je jednodušší dítěti ustupovat.
- Příčinou vztekání a pláče mohou být neurózy, traumata nebo neurologická onemocnění.

CO DĚLAT

- Vést děti k empatii (vcítění do jiných osob).
- Nastavit pevná výchovná pravidla a ta pak dodržovat, neustupovat!
- Využívat důslednosti k získání správného návyku chování dítěte.
- Při vztekání a pláči přistupovat k dítěti klidně, bez křiku.
- Zamyslet se nad svým chováním a jednáním – dítě přebírá vzorové chování od dospělých.
- Při projevech vzteku a pláči se doporučuje přistoupit k dítěti a pevně ho obejmout.

MÁTE V ODDÍLE TAKÉ UPLAKÁNKA, ALE VÁŠ PŘÍBĚH JE ÚPLNĚ JINÝ? NAPIŠTE NÁM HO!

HABARTOV

Habartovské toulky

Příjemné počasí letošního podzimu vylákalo na toulky okolní barevnou přírodou v sobotu 19. září celkem 282 lidí. Turistický pochod pořádá naše pionýrská skupina Habartov již tradičně třetí sobotu v září.

Letos jsme jako vždy připravili trasy kratší, delší i cyklotrasy. Nejvíce turistů se vydalo na naši nejdelší trasu 32 kilometrů, a to celkem 25 lidí a dva pejsci. Jako tradičně na všechny turisty čekala po cestě kontrola na hradě Hartenberg v Hřebenech, kde si mohli opéct buřty, koupit si občerstvení nebo nějaký suvenýr a hlavně si zajít na skoro hodinovou prohlídku opravovaného hradu i s průvodcem.

S největším úspěchem se opět setkala trasa pro nejmenší děti nazvaná Pohádkový les. Holčičky i kluci se tu setkali s bílou paní, čarodějnicemi, princeznou, rytířem, šaškem, drakem, katem, čertíkem a dalšími postavami z pohádek, které jim nabídly na různých stanovištích možnost vysoutěžit si drobné odměny a sladkosti. Děti se trefovaly do plechovek, házely kroužky na cíl, shazovaly obří kuželky, skákaly v pytli, trefovaly se na terč, chytaly rybičky apod. V cíli na děti opět čekal pionýrský maskot, velký plyšový pejsek, na kterého se děti vždy moc těší.

Procházka lesem se určitě všem líbila, a tak se již těšíme na jubilejní 25. ročník našeho „toulání“, které se uskuteční v sobotu 17. září 2016.

Anna Kováčová, PS des. St. Roubala

HRÁDEK

Svátek dýní

V pátek 23. října jsme slavili s dýněmi, odpoledne patřil les v okolí pionýrských chat dětem a jejich doprovodu. Počasí se umoudřilo, ani nepršelo, ani nefoukal studený vítr. Pionýrští vedoucí strávili několik dní přípravami různých stanovišť podle věku dětí. Na šestnáctou hodinu dvacet vedoucích čekalo, kolik účastníků přijde. A bylo jich téměř 200. A hned se všichni rozdělili k jednotlivým činnostem. Někteří si poseděli u ohně, jiní plnili úkoly jako lov netopýrů, stavba hradu z kartonů, hledání různé havěti v krabici, kresba duchů, skládání puzzle a pexesa s haloweenskou tematikou apod. V klubovnách byly rukodělné dílničky, kde si každý mohl vyrobit různé suvenýry, které si odnesl domů. Zájemci o letecké modelářství se podívali na výrobky oddílu Modeláři a pro zvědavé byli přítomni s ukázkou zástupci městské policie. V improvizovaném bufetu se podával čaj s koláčem a na své si přišli i rodiče. Náš maskot pes Tobík rozdával u svítící dýně dětem keramické netopýrky. V závěru programu se všichni shromáždili před chatkami a se zatajeným dechem sledovali ohnivou šou oddílu Avalon z Plzně. Potlesk a úsměvy svědčily o tom, že zábavné odpoledne vyšlo na jedničku.

Vlasta Vasková, PS Hrádek

KOPŘIVNICE

Víkend OlbramChallengeru

Další OlbramChallenge sraz o prodlouženém víkendu. 25. – 28. 9. byl na chatě Pstruží a prožili jsme super čtyři dny s účastníky OlbramChallenge outdoor tábora pro 15+.

Na chatu zavítali ale i starší vedoucí a instruktoři naší skupiny. Společně jsme zkoušeli nové, ale i dobře známe hry. Bohužel počasí nám moc nepřálo, a tak jsme se uchýlili do budovy. V neděli konečně nepršelo a my vydrželi celé odpoledne venku a zahráli si pořádné běhačky. Her jsme hráli nespočet, některé byly úplně nové a naším úkolem bylo je pořádně otestovat a vyladit.

V noci z neděle na pondělí jsme také společně sledovali úžasný přírodní úkaz – Super úplněk či Rudý měsíc, který jsme měli jako na dlani.

Jako organizátor jsem spokojen. A spokojeni byli i účastníci OlbramChallenge víkendu.

Miroslav Klímecký, PS Kopřivnice

NEPOMUK

Sedm táborů a 509 táborníků

Letos jsme pořádali sedm táborů. Pět na naší základně v Přebudově, jeden v Nepomuku a jeden ve Svojšíně. Celkem se našich táborů zúčastnilo 509 lidí.

Ze života hmyzu byl již 20. tábor rodičů s dětmi v Přebudově ve dnech 28. 6. až 4. 7. V neděli přivítal Ferda Mravenec berušky, motýly, včelky Máji, Vilíky, sršně, brouky, mouchy a jiný hmyz. V pondělí byl den s Ferdou mravencem. V úterý přijel motýl Emanuel. Středa měla téma Hrajeme si s Broučky. Překvapením byl příjezd hasičů z Nepomuka s ukázkou hašení. Ve čtvrtek jsme si hráli

s včelkou Májou. V pátek s Mrňousky vyrobili šperk a větrník. Večer byla závěrečná diskotéka s předáním odměn, medailí a diplomů.

Pán času. 4. července do Přebudova přijíždí vedoucí, kteří se dva týdny budou starat o 80 dětí. Letos má vše na starost Doktor Who alias Pán času. Ten ztratil svoji planetu a žádá nás o pomoc. Navštívili jsme s ním několik planet. Na jedné nás honili zákeřní respirátoři, na jiné pomáhá král Igyslav, kovboj Woody nebo pirát Jack Sparrow. Odvahu je třeba prokázat v noci v lese, kde číhají Andělé, kteří tě přenesou do jiného časoprostoru. Před jednou z bitev nás proskočí vězeňská eskorta, hrneme se do boje tak, že nás musí přijet zchladiť nepomuční hasiči. Posilujeme svaly v silácké olympiádě a měříme síly se sousedním táborem v šiškováně. O nebezpečných tvorech nás přijíždí poučit Martin Vobruba z Plzeňské ZOO. A také si užíváme přespání pod širákem s opékáním burůt a diskotéku v Raději. Nakonec nacházíme i doktorovu ztracenou planetu.

Stezka pravěkých lovců. Víte, co nosili lovci mamutů, kde bydleli, čím se živili, jak vypadali? Táborníci v Přebudově se koncem července vydali po jejich stopách a vědí všechno. Postavili jsme si chýše, ohniště, totemy. Aby děti neumřely hladu, naučily se trefit veverka kamenem, skolit jelena oštěpem, potříst maso bylinkami, aby bylo chutné...

Vystopovali a ulovili jsme mamuta, děti si plácaly z hlíny Věstonické Venuše, ale přišel liják a voda vzala to nejvzácnější, oheň-dárce tepla a světla. Naštěstí jsme věděli, kde sídlí cizí tlupa, a za noci jsme si oheň obstarali...

Divoký západ. Od 8. do 22. 8. v údolí řeky Mže u Svojšína sváděla parta dětí boj o sedm bobříků (odvahy, květín, mlčení, zručnosti, ušlechtilosti, zdravotvědy a míření). Viděli jsme scénky z Divokého západu, odlévali stopy, stavěli vory, naučili se morseovku, šifry, orientaci v přírodě. Oddíly i jednotlivé děti bojovaly o svojšínské dolary, které na závěr mohly utratit na jarmarku.

Po hradech a zámčích jsme putovali při čtvrtém běhu v Přebudově 16. – 19. 8. Aby se děti dokázaly orientovat, kde zrovna jsou, měly nástěnky s informacemi a obrázky. Atmosféru umocnila výroba batikovaných triček s motivem hradu, která se dětem moc povedla. Přijelo i několik návštěv, například kynologický klub z Přeštic. V programu nechyběl bobřík odvahy nebo křtění nováčků, za kterými letos přijel na koni král Karel IV. Děti odjely s chutí vrátit se i příští rok.

Tábor kultury. V Přebudově na děti čekali dospěláci přestrojení za mimy, aby dali tušit, že tábor bude zaměřen na kulturu. Vyráběli jsme, malovali, promítali filmy. Ráďa Růžička nám přednášel o světě reklamy, při velké diskotéce v Čečovicích nám hrála skupina ORION a zlatým hřebem byl hudebník VOXELA (Český slavík 2014 – Hvězda internetu). Nechybělo ani sportování, vědomostní olympiády, soutěže, zdravotvěda, policejní přednáška, ekohrátky a mnoho dalšího. Všem děkujeme a nejvíc p. Duškovi z Liškova,

u něhož jeden oddíl při hře „Dědeček měnil, až vyměnil“ směnil pojízdné auto.

Barevný týden. Oddíl Pusík připravil příměstský tábor od 17. do 21. 8. v naší klubovně v Nepomuku. Zúčastnilo se 14 děvčat. Dopoledne bylo zaměřeno na výtvarnou činnost a odpoledne na turistické výpravy. Z tvoření se nejvíce líbila pavučina s pavoukem, pionýrský polštářek a myšky. První odpolední výprava nás zavedla k zámku v Žinkovech a do muzea. Poznáváčka po Nepomuku neměla chybu, prošli jsme zde většinu památek. Podařilo se i výlet do Spáleného Poříčí nebo Sportovní odpoledne s procházkou okolo Zelené hory. Páteční odpoledne bylo zakončeno projíždkou na koních.

Václav Horník, Míša Vodičková, Mejla, M. Hejlík, Martin Běle, Markéta Kašparová, Martin Břejcha, Alena Březáková, PS Nepomuk

PRAHA

Lesem ke hvězdám

V sobotu 3. října se v podvečer zaplnil pražský Ďáblícký háj stovkami dětí a rodičů. Tento zájem o pobyt v lesoparku byl způsoben akcí 68. pionýrské skupiny Lvíčata: jako každý rok byla první říjnová sobota věnována večerní procházce „Lesem ke hvězdám“.

Letos se děti vydaly po stopách zvědavé komety na mezihvězdné putování. Jejich úkolem bylo absolvovat trasu o dvanácti stanovištích, na kterých plnily zábavné úkoly a zároveň se učily souhvězdí zvěřetníku na obloze.

Na stanovištích se malí objevitelé zúčastnili lanových překážek, laserového labyrintu, přenašení vody, vázání uzlů a mnohých dalších úkolů. Když děti prošly až do cíle, čekala je drobná odměna, teplý čaj a otevřená ěáblícká hvězdárna, kde se mohly podívat

na krátký animovaný film, nebo si vyzkoušet veliký hvězdářský dalekohled.

Zvědavou kometu se pokusilo vystopovat rekordních 481 dětí, s nimiž samozřejmě dorazili rodiče či další rodinní příslušníci a přátelé, kteří si tak udělali hezký a zábavný večer v přírodě.

O hladký průběh akce se staralo přes padesát dobrovolníků z řad pionýrů a jejich kamarádů, kteří měli na starost obsluhu stanovišť, zajištění ohně s opékáním burůt na startu a celkovou koordinaci akce.

Počasi nám přálo a atmosféra akce byla skvělá, což se bude, věříme, opakovat i v budoucích letech.

Radovan Mlejnek, 68. PS Lvíčata

Všechno NEJLEPŠÍ!

- 5. 11. oslavila své 60. narozeniny **Zdeňka Kozová** z PS Mír Domažlice (Plzeňská KOP).
- 11. 11. oslavil své 40. narozeniny **Pavel Řezníček** z 5. PS S.T.O. Jiřího Wolkerla (Jihomoravská KOP).

Blahopřejeme!

PATRONI PIONÝRA

Pokračujeme v představování Patronů Pionýra. V minulém Mozaice (str. 6-7) jste se seznámili s prvními sedmi, zde najdete další, ale ještě nekončíme, takže se můžete těšit na příští vydání.

Celé zápisy si můžete přečíst v elektronické verzi Velké knihy Pionýra, kterou si můžete stáhnout na Servisu Pionýra/Ke stažení/25. výročí/Velká kniha Pionýra.

MILAN APPEL

Ředitel SVČ Lužánky, dlouholetý náčelník PTO

Narodil se v Brně. Po absolvování Gymnázia Elgartova, vystudoval Mendelovu univerzitu v Brně. Po studiích začínal jako zemědělský inženýr – inseminátor prasnic. Dnes pracuje už 26 let jako ředitel Lužánek – střediska volného času v Brně. I sem ho ale přivedla práce v pionýrském tábornickém oddíle „Vlčata“.

V Pionýru zastával i nejrůznější šéfovské pozice až po místopředsedu městské rady Pionýra v 90. letech či náčelníka Sdružení PTO v Brně. Oddíl předal svým nástupcům až po šestatřiceti letech, což zpětně považuje za chybu. Ale nemohl se té drogy zbavit. Dnes už v oddíle pouze vypomáhá při víkendovkách, táborech a zejména výstavbě nového tábořiště. Že oddílem prošla jeho žena i obě děti, je podle něj logické – ostatně dnes se na vedení tohoto oddílu výrazně podílí jeho syn Mates.

Jeho životní cestou je hledání: „Úplně nejzákladnější věc totiž je, že člověk není nikdy hotový. Když přestaneš hledat, tak přichází smrt. Když přestaneš hledat, tak už nic nepřinášíš, tak umíráš, i když žiješ.“ Na myšlence neustálého hledání se snaží stavět jak samotné „trvale učící se“ Lužánky a turistický oddíl, tak celý svůj život. Kromě hledání pokladů, geocachingu, rád objevuje nová místa,

učí se novým věcem a všude kolem sebe hledá inspiraci.

Ač původem skaut, prožil jsem celý svůj aktivní život v Pionýru. Není pro mne sice důležité, „kdo je odkud“, ale strašně moc svých kamarádek a kamarádů, co mám rád, vážím si jich, a kteří spoluutvářejí můj životní prostor, je vychováno v pionýrských oddílech. Tři a půl desetiletí aktivního „náčelníkování“ ve 176. PTO Vlčata mi přineslo tolik krásy, lásky, zážitků, pevných stisků rukou, objetí a přátelství, že se díky tomu považuji za velmi bohatého člověka. A to vše moc rád vrátím svým vlastním i oddílovým dětem i své organizaci – Pionýru. To poslední čtvrtstoletí jsme celé aktivně prožili spolu a já té mé organizaci věřím a přeju jí, aby i v budoucnu byla plná takových krásných lidí, jaké jsem tam potkal já. Protože každou partu, každou organizaci tvoří lidé.

ROMAN PETRUS

Starosta Prahy 8, Oddíl Káňata při pionýrské skupině ZŠ Burešova

Narodil se v Praze v roce 1978. Po ukončení základní školní docházky v ZŠ Burešova v roce 1992 studoval obor knihkupec v ISŠ Náhorní v Praze 8. Toto studium ukončil v roce 1996 maturitní zkouškou. Od roku

1999 začal pracovat v mládežnické organizaci. Pracoval jako kancléř organizace Kruh sdružení dětí a mládeže ČR. V této střední organizaci měl na starosti vedení sekretariátu a podílel se na projektech a spolupráci v oblasti neziskových organizací. V té době tato organizace zahrnovala přes 70 organizací pracujících s dětmi a mládeží.

Je ženatý, má dvě děti. Má rád literaturu, historii, české kulturní památky, turistiku a rád hraje deskové hry.

Pionýrem jsem byl od první třídy, tedy od roku 1984. Pamatuji si, že jsem skládal pionýrský slib velmi brzy a skládal jsem jej tradičně na Kobyliškém střelnici. Tehdy jsem samozřejmě její pohnutou historii vůbec nechápal, ale snad i tento zážitek se slibem ve mně uchoval

touhu poznávat historii mého okolí a tedy celé Prahy 8. A to mi zůstalo po celý život.

Na schůzkách jsme byli většinou venku, jen v zimě jsme se scházeli převážně ve třídách. A dělali jsme snad úplně všechno. Musím přiznat, že nejvíce mě vždy zajímalo bodování. To mě – jak se říká – bralo. Vždycky jsem chtěl být první a dělal jsem pro to spoustu věcí navíc. Ale skoro nikdy se to nepovedlo. :) Ale možná mě to podnítilo v tom, že jsem vždy musel vymýšlet, co a jak udělat, abych se posunul dál a výš v bodování.

Na tábore si nejraději vzpomínám na hry, které nás nutily dělat věci, o kterých jsme nevěděli, že je umíme, nebo jich jsme schopni. Pionýr mi dal spoustu důležitých věcí. Kromě vzpomínek a zážitků i nové vlastnosti a potřebné zkušenosti. Díky.

TOMÁŠ RYCHTAŘÍK

generální ředitel státního podniku, vedoucí PS Výři

Ing. Tomáš Rychtařík se narodil 20. ledna 1964. V roce 1983 absolvoval Gymnázium

v České Lípě a v roce 1987 zakončil studia na Vysoké škole báňské v Ostravě, Hornicko-geologické fakultě, kde vystudoval obor Úprava nerostných surovin.

V roce 1987 nastoupil na ČSUP – koncern Příbram, Uranové doly Hamr, k. p., Stráž pod Ralskem (právní předchůdce s. p. DIAMO). V bývalém ČSUP, Důlním závodě chemické těžby zastával funkci samostatného technologa, zástupce vedoucího úseku a později hlavního inženýra. V roce 1994 byl Ing. Tomáš Rychtařík jmenován ředitelem odštěpného závodu Chemická těžba, státního podniku DIAMO, ve Stráži pod Ralskem.

Od roku 2000 do 18. března 2014 působil ve funkci ředitele odštěpného závodu Těžba

a úprava uranu ve Stráži pod Ralskem, státního podniku DIAMO, který vznikl sloučením všech závodů ve strážské oblasti.

Od 19. března 2014 působí ve funkci generálního ředitele státního podniku DIAMO. Mezi jeho koníčky patří turistika, práce s dětmi a vše, co se týká přírody.

Do dalšího čtvrtstoletí přeji starším pionýrům odvahu předat své těžce vybudované dílo pionýrům mladším. Mladším pionýrům přeji energii a odvahu nutnou k pokračování a ke změněm započatého díla. A všem dohromady přeji co nejvíce těch nejmladších pionýrů, pro které to všechno děláme.

DANIEL KAISER

Ředitel ZŠ Jižní IV. Praha

Narodil se v roce 1965 v Praze 4 na Spořilově, kde žije dodnes. Vystudoval obor učitelství pro 1. st. ZŠ na PF UK. V roce 1991 nastoupil na ZŠ Jižní. Před odchodem pana ředitele do důchodu prošel konkurzním řízením a stal se ředitelem školy, do které sám jako dítě chodil.

V šesté třídě vstoupil do tehdejší PO SSM a už v osmém ročníku byl instruktor u oddílu jsker. Kromě oddílového vedoucího a člena vedení 121. PS posléze vykonával i funkci skupinového vedoucího. Po vojně

spolu s dalšími vzkřísili Pionýra na Spořilově a 121. PS přerodili ve skupinu BOR. Navázali na vše dobré, nadále pořádali letní tábory v Líšnici v Orlických horách, jezdili na lyže, pořádali výpravy. Z jednoho oddílu se vyklubalo oddílů šest. Svého času vedl také obvodní organizaci Prahy 4. Později nechal prostor mladším, kteří navázali na tradici 121. PS opravdu dobře. V hloubi duše je však stále s BOREm, stále pionýrem.

Mezi jeho koníčky patří sport (volejbal, kolo, badminton). Rád se toulá přírodou, poznává různé, i exotické státy, ale i krásy naší nádherné země. Baví ho zahradičení, malování, miluje humor. A jak sám říká: „Devátým rokem žiji v partnerském vztahu. Vlastní děti nemám, zato nevlastních mám habaděj. Řada z nich se ke mně hlásí mnohdy víc jak ke svým vlastním rodičům. Mám radost, když se lidem v okolí daří, když mají úsměv na tváři. Rád hledám řešení pro pokrok. Nechápu ty, co hledají důvody, proč něco nejdě udělat. Je prima, když se mi podaří protlačit mnohdy vizionářské plány. Mám radost ze života, který ale strašně rychle utíká...“

Čelili jsme vloupání do klubovny jinou organizací, která nám sebrala násilím stany s tím, že jde o pomstu za rok 1970, čemuž jsme moc nerozuměli. Vysvětlit to musela až policie, ale ne nám, ale té jiné organizaci, které jsme pak na základě dohody předali část majetku, aby mohli „nějak začít“. A možná i tato „akce“ způsobila, že se do skupiny začali vracet bývalí vedoucí a děti. Semkli jsme se a vznikla tak staronová skupina s novým názvem: BOR = bratrství opravdových rytířů.

A mělo to i symboliku s našimi cestami do lesů, borů a hájů, s pokračováním víkendových výprav, letních a nově i zimních táborů...

Dnes jako ředitel základní školy s odstupem času vděčím za všechny ty hry v terénu (zážitkovou pedagogiku), etapové hry (projektové vyučování), společné výjezdy s instruktory a vedoucími (teambuilding), vedení táborových a oddílových vedoucích (leadership), řízení skupiny (management), řešení rozvoje dětí i dospělých ve skupině (koučink), občasné hádání se a hledání nápadů (brainstorming)... Dnes se tomu říká cizími slovy, vědecky.

MICHAL ZAPOMĚL

Kadeřník a bojovník za vlasy krásnější, oddílový vedoucí

Už jako malý ze všeho nejradši stříhal kamarádkám panenky a později i kamarádky. Tento

rodák ze Všerub u Plzně je důkazem toho, že sny se plní. Vlastní dva prosperující kadeřnické salony, jeden v Plzni a druhý v Praze, a jeho služeb využívají mimo jiné i desítky známých tváří, například herečky Aňa Geislerová a Jitka Molavcová či pilot formule 1 Mika Häkkinen. Michal své profesi věnuje většinu svého času a v práci se prý cítí jako doma. Mimo jiné i proto, že si interiér salonů navrhuje sám. Stal se designerem svého snu. Výčet jeho úspěchů by vyšel na knihu, je držitelem deseti kadeřnických Oscarů, titulu Nejlepší kadeřník České a Slovenské republiky a nemalého počtu dalších cen a nominací.

Mrzí mě dogma doby, kterou si lidé nesou v sobě a spojení Pionýra a komunismu. Lidé

nevidí, co je pravou podstatou této organizace. Přijde mi to jako nehezky obraz církve, která je na tom dost podobně. Myslím, že by měli lidé koukat hlavně na podstatu a poslání. Věřím, že se toto celé časem zlepší a lidé budou více rozumní.

Asi bych nalezl mnoho zážitků a příhod z mých pionýrských začátků, na které i po letech rád vzpomínám, jedním z největších zážitků pro mě ale paradoxně bylo až znovuobjevení Pionýra v dospělosti. Díky pracovnímu vytížení jsem musel již před lety svoji činnost v pionýrské organizaci ukončit a přestal sledovat její osud, dokonce jsem si myslel, že po roce 1989 přestala existovat. O to větší překvapení bylo, když se můj kolega zhruba před třemi lety zmínil o tom, že Pionýr stále existuje.

ŠTĚPÁNKA KŘEŠŤANOVÁ

Herečka

Narodila se 14. 2. 1976 v Hamrech nad Sázavou. Již během studia na DAMU hostovala v DJKT v Procházkových Věrných abonentech nebo vytvořila např. hlavní roli

Rozárky v Tylově Paličově dceři. Do stálého angažmá nastoupila v roce 1998.

Díky svému temperamentu a jemnému půvabu dokáže ztvárnit nejrůznější typy postav. Svůj komediální talent předvedla např. jako Sylvie v Zelenkových Příbězích obyčejného šilence, či v současnosti uváděné Procházkově komedii Ve státním zájmu. Se smyslem pro hlubokou tragiku i bolestnou touhu vytvořila roli Evy v Gazdině robě. Ráda vzpomíná také na úlohu Grušenky v dramatisaci románu Bratři Karamazovi. Své pěvecké schopnosti využila opakovaně v muzikálových inscenacích DJKT – jako Alena v Šakalích létech nebo Polly Bakerová v Crazy for You.

V roce 2005 se provdala za kolegu z DJKT Antonína Procházkou, se kterým vychovávájí dceru Viktorku.

Objevila jsem svět pravého dětství, soudržnost party, ve které se neustále všichni popichovali, ale když přišlo na věc, tak byli všichni spolu. A celé to dobrodružství vždycky vyvrcholilo o prázdninách letním táborem. Díky tomu, že se můj život přehoupává do druhé poloviny, vzpomínám s velkým sentimentem na ranní nástupy a vztyčení vlajky i běh na pahorek v rámci rozcvičky. Já nejvíc vzpomínám na téma OLYMPIJSKÉ HRY. Díky tomu od té doby hltám ty opravdové. Když slyším slogan „Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se“, běží mi mráz po zádech.

Čhtěla bych, aby moje dcera Viktorka něco takového taky zažila, a aby pochopila, že jsou daleko zajímavější úspěšné tepláky od trávy, než počítač a televize.

RISP OČIMA BLONDÝNY

RISP je registrační informační systém Pionýra, který využíváme především pro evidenci členů, oddílů a skupin, ačkoliv má i celou řadu dalších užitečných vlastností, mezi nimiž jsou i role, které umožňují přístupová práva spojená s povinnostmi k datům tomu, komu jsou určena. První rolí, která má přístup k datům ostatních, je vedoucí klubu, o jehož povinnostech a možnostech je tento článek.

VEDOUcí KLUBU

O rozdílech mezi klubem a oddílem není třeba se rozepisovat, ale vzhledem k tomu, že klub v podstatě neeviduje (až na vedoucího a případné zástupce) členy, je jeho správa z hlediska RISPu oproti vedoucímu oddílu jednodušší.

Vedoucí klubu, je samozřejmě i samotným členem, může tedy pracovat také s údaji o své osobě. Jedná se o nadřazenou roli oproti členovi, takže má stejné pravomoci jako člen a k tomu další, spojené se svou pozicí vedoucího klubu.

Jeho starostí je především správa klubu jako celku, nikoliv primárně z pohledu osob. Spravuje tedy informace o klubu, mezi něž patří

- místo konání akcí
- pravidelnost akcí,
- pro koho je určen,
- věkové složení,
- název ad.

Z hlediska osob spravuje pouze seznam funkcionářů, kde může vkládat a odebírat osoby.

Vedoucí klubu musí také řešit případné změny v informacích o klubu a u změny zásadních údajů musí vytvořit změnový evidenční list.

JAK NA TO?

Pokud chceme spravovat informace o klubu, nalezneme je v RISPu v záložce Editace.

Po rozkliknutí editace se nám zobrazí vše, co můžeme upravovat, v tomto případě vlastní profil osoby a profil klubu. Vybereme klub a ihned se nám zobrazí základní informace o něm s vyznačením všech informací, které můžeme editovat. V horní liště rozklikneme detail jednotky, kde můžeme zahájit editaci prostorových podmínek, cyklu schůzek, zaměření klubu, věkového složení a další (viz obrázek).

Pokud musíme vygenerovat Změnový evidenční list, klikneme na příslušné tlačítko v liště pod editací jednotky. Provedené změny podstatných údajů se automaticky zobrazí v nově vygenerovaném evidenčním listě, který se nám následně zobrazí v Seznamu evidencí. Ten najdeme v liště pod editací jednotky vpravo. Termín pro vygenerování změnového listu je vždy do 30 dnů od provedení příslušných změn.

CO DÁL?

I vedoucí klubu, stejně jako samotný člen, může získat práva delegovaná, čímž se rozšíří jeho možnost editace na ta data, která patří k roli, do níž byl delegován, např. pravomoci vedoucího PS. Vedoucí klubu může také vkládat nové členy, ale protože klub členy jako takové nemá, pouze jednotlivé vedoucí klubu, o vkládání členů si povíme v příštím článku, který bude věnován právě vedoucímu oddílu.

PECKA!

TIP

Nezapomeňte klubovou činnost prezentovat. Nejsnadnější cesta je zveřejnění příslušné aktivity v otevřených akcích na www.pionyr.cz/admin.

V případě jakýchkoliv nejasností, dotazů, ale především námětů na zlepšení mne kontaktujte na vendy@pionyr.cz.

Vendy

12. LISTOPAD 2016

Datum, které by si měli poznamenat na každé pionýrské skupině, a na tento den (nejlépe) neplánovat žádnou velkou akci, nebo počítat s tím, že jeden člověk (případně + jeden náhradník) se žádné chystané skupinové aktivity nebude účastnit. Jde totiž o termín Výročního zasedání Pionýra.

Přímá demokracie má své výhody i jistá úskalí. Zde ji náš „mateřský zákon“ (občanský zákoník) přímo žádá. Takže by mělo být

samožřejmostí, že každý pobočný spolek na úrovni pionýrské skupiny vysílá svého zástupce na jednání vrcholného orgánu Pionýra.

Termín je zveřejněn s dostatečným předstihem, aby vyslání zástupce na IX. výroční zasedání Pionýra nebylo pro některé pionýrské skupiny překvapením, komentovaným poněkud vyčpěle vychytralou větou: „To jsme netušili...“ Je jen otázkou plánování činnosti a jejího personálního zajištění, aby 12.

listopad 2016 nebyl krizovým momentem pro konání nebo nekonání oddílové či skupinové akce – když náš nepostradatelný vedoucí přece musí odjet na „nějakou schůzi“. Ona nějaká schůze je nejvyšším orgánem spolku, jehož je každá pionýrská skupina součástí. Je to ale především příležitost nechat zaznít svůj hlas tam, kde se rozhoduje, kde jsou nastavována pravidla hry.

Martin

okénko IX. VZP

STUDENTSKÉ PRÁCE

V minulém vydání Mozaiky jsme vám představili novou posilu na ústředí Pionýra, kterou je Jiří Tomčala. Zároveň jste se dočetli, že jeho příchod vychází ze zadání posílit metodickou složku práce ústředí a také že se bude věnovat podpoře a konzultování studentských prací zaměřených tematicky na Pionýr. Pojdme si to trochu praktičtěji přiblížit.

Když píšeme prakticky, tak začneme něčím, na co si můžete opravdu „sáhnout“, i když jen na webu. Jistě je na mnoha pionýrských skupinách řada členů či příznivců, kteří studují na středních a vysokých školách. Mnozí by určitě při svých ročníkových, bakalářských či diplomových pracích rádi pracovali s tématem, které je jim osobně blízké – tedy Pionýr a jeho činnost. Právě pro ně je aktuálně připravena podpora v podobě stručného informačního balíčku, který mohou prezentovat ve své škole (za předpokladu, že si mohou sami volit téma práce). V něm je shrnuto, co Pionýr studentům a vedoucím jejich prací může nabídnout (náměty, informace,

Studujete a chcete psát práci o Pionýru?

Pište na tom@pionyr.cz!

konzultace, oponenturu prací...), stejně jako naše základní očekávání (věrohodné výstupy, odpovědi na otázky...). Zároveň je pro inspiraci připojen přehled témat členěný do několika okruhů. Vše najdete na pionýrském webu v části „inspiruj se“ (www.pionyr.cz/inspirace/student). Tyto informace nejsou určeny jen členům, postupně je budeme rozesílat na adresy středních a vysokých škol. Pokud ale máte námět profesorku či profesora (nebo jiného vědeckého pracovníka školy), které by tyto informace zajímaly, a upřednostňujete, aby jim byly doručeny ze strany Pionýra, stačí se ozvat Jiřímu Tomčalovi na e-mail tom@pionyr.cz, za náměty budeme rádi. To ale samozřejmě není vše, na Jirku se můžete obracet s dotazy i na jiná témata z oblasti obsahu činnosti a metodiky.

red

- Hele, nepudem na vejšku?
- Si asi upadla ne?
- Tak prej se dá psát diplomka i o pionýrech, to bys zvládla i ty, ne?

VÁNOCE I SILVESTR V LISTOPADU?

Zdá se ti, milý čtenáři, nadpis v nepořádku? Proč motáme svátky z konce roku do listopadu? Jsme na tom ústředí vůbec normální? Vysvětlení je však prosté – otázka v nadpisu odkazuje s nadsázkou na událost v Pionýru, která ovšem může působit – jako setkání široké pospolitosti (Vánoce) i zavření roku (Silvestr), jakkoli dobře vím, že do konce roku je ještě přes měsíc času.

OSLAVY OBNOVY PIONÝRA

mají samozřejmě dva rozměry: vnitřní a vnější. Vnější měly nesporně vrchol na jaře – vždyť pionýrské skupiny pořádaly stovku akcí, zejména pro veřejnost, a v červnu se v Praze sešlo přes 1000 pionýrek a pionýrů na Republikovém setkání Pionýra spojeném s nepřehlédnutelnými prezentačními akcemi. Vnitřní byly možná méně okázalé či nápadné, ale – po mém soudu – důležitější, protože směřovaly k sebeuvědomování. Krajské konference – probírající aktuální témata z práce a činnosti, vzpomínkově-informační materiály seznamující s děním před léty dvaceti pěti až po Konferenci o činnosti...

POHLED NA ÚSTŘEDÍ

kde to aktuálně vypadá jako v mraveništi. Ostatně jako vždy, když je na pořadu dne nějaká ne zcela běžná agenda a život. Když na přelomu června a července vrcholily práce na zpracování podkladů předkládaných na MŠMT – k získání titulu „Uznaná organizace...“, byl „cvrkot“ v kancelářích skutečně rychlý. Ne, že by se pracovníci v jiných obdobích nudili, ale to je vždy čas vcelku

horečnatý – jde ostatně o všechny. A neuspět? To bychom zatraceně pocítili, všichni. A úplně stejné je to ve dnech těsně před Konferencí o činnosti Pionýra.

ZAPOMNĚLI JSME NA NĚCO?

Třebaže má každý papír, na kterém má poznámky, co se ještě musí udělat, v naprosté většině nám vrtá hlavami červík nejistoty – na co se zapomene letos? Je to podobné, jako když se nesčetněkrát kontrolují obsahy Mozaiky Pionýra – a nakonec tam stejně ona jedna pověstná chyba je. Stejně jako když na PS připravujete tábor, tak zpravidla – přes letitou zkušenost – jedna věc jistojistě zůstane doma...

CÍLEM NENÍ FORMÁLNÍ ÚSPĚCH

Na ten by se asi dalo klidně vsadit – protože více než rok usilovné práce se musí zúročit i navzdory škarohlídům. Smyslem je skutečně dát impuls – jakkoli vlastní jednání konference samo o sobě vyřeší jen málo. Ale může vyslat signál – nepřehlédnutelný a nepřeslechnutelný:

předsedův glosář

PIONÝR JE ZDE!

Obnověný, přežil vlastní klinickou smrt, dal odpověď všem pochybovačům a přes mnohá trápení v práci pokračuje. Houževnatě překonává problémy a pere se (někdy i zbytečně sám se sebou, ale i to patří k životu) s nepřizní. A učí se i užívat si úspěch – neboť tím naše mnohaletá práce nesporně je.

Martin

SEZNAMTE SE: PS ŠENOV

S dalším pokračováním mozaikové seznamky se vracíme na Moravu, konkrétně do Šenova pár kilometrů od Ostravy. Místní pionýrskou skupinu nám představila oddílová vedoucí Veronika Perzynová.

Pro zahřátí si dáme obvyklý úvod. Zkus v kostce popsat vaši Pionýrskou skupinu – kolik vás je, co vás nejvíc baví, jak dlouho v Šenově fungujete...

Když v kostce, tak v kostce...

Ty jsi vedoucí oddílu s docela záhadným názvem Paalpixanové. Co to slovo znamená a jak jste na něj přišli?

Za dobu, co si všichni z nás pamatují, měla naše skupina vždycky jen jeden oddíl, proto jsme název oddílu nepotřebovali. Prostě jsme byli PS Šenov.

V době, kdy Juráš (současný skupinový vedoucí) přebíral skupinu a já oddíl, jsme neměli moc stálých členů z řad dětí. Na oddílové schůzky v té době často chodilo dětí málo, mezi pěti až deseti; navíc chodily velmi nepravidelně. Nebavilo nás to a děti evidentně taky moc ne, proto jsme si stanovili cíl. Chtěli jsme získat děti pro činnost v oddíle na delší dobu. Celoroční hra se nám zdála jako dobrý nápad, jak toho cíle dosáhnout. Měla děti motivovat a stmelit. Chtěli jsme, ať mají pocit, že je to jejich oddíl a ony do něj patří. První celoroční hra se nesla v duchu mayské kultury. Naš oddíl se stal pradávňým mayským kmenem, který vychovával děti pomocí úkolů na starobyklých svících. Děti za splnění úkoly získávaly body. Když jsme hledali název kmene, nápadů byla spousta, ale děti si téměř jednotně odhlasovaly název Paalpixanové. Natolik se s ním ztotožnily a používaly jej, že se stal oficiálním názvem oddílu.

Jinak název Paalpixanové pochází ze staré mayštiny. Jde o složeninu dvou slov „Paal“, což znamená dítě, a „Pixan“, což je duše.

Když jsme u celoroční hry – používáte je pravidelně? Jak vlastně vypadá takový váš oddílový a skupinový rok?

Celoroční hru hrajeme asi pátým rokem. Pravdou je, že už není tak propracovaná jako první roky, kdy jsme s Jurášem ještě studovali a měli více času. Základ všech ročníků je

ale stále stejný. Děti získávají body do svého osobního hodnocení. Body lze získat za účast na oddílových schůzkách, akcích, za plnění bonusových úkolů, které zadáváme na schůzkách nebo prostřednictvím webových stránek, za vyluštěnou morseovku a také za sběr víček. Víčka momentálně sbíráme pro Stelinku, která trpí Rettovým syndromem. Celoročka trvá vždy od října do května. V červnu ji potom slavnostně ukončujeme a děti si podle počtu nasbíraných bodů vybírají z hromady odměn.

Co se týká našeho roku, tak se scházíme každé úterý v Šenově na oddílové schůzce. Klubovnu máme ve zrekonstruované budově a na schůzky nám chodí pravidelně kolem 30 dětí. Schůzky máme různorodé. S dětmi hrajeme míčové hry, tvoříme, učíme je tábornickým dovednostem apod. Dva naši vedoucí si udělali kurz lezení, tak v poslední době s dětmi ložíme jak na lezecké stěně, kterou máme přímo na budově, kde máme klubovnu, tak i na skalách. Během roku podnikáme také řadu výprav – převážně vícedenních. Každoročně pořádáme zimní tábor, velikonoční výpravu, podzimní prázdniny a mikulášskou výpravu. Občas také jezdíme na jednodenní výlety, zejména do Beskyd. S dětmi se věnujeme také geocachingu. Je to takové zpestření při výšlepech a pro většinu dětí hnací motor. Účastníme se s dětmi i akcí pořádaných jinými skupinami z kraje. Letní prázdniny patří samozřejmě táborům. Tábořiště máme „na zelené louce“ se stany s podsadou, kolem je les a potok. Od roku 1994 jezdíme pořád na stejné místo – na Bystřičku, okres Vsetín. Většinou pořádáme dva turnusy. První turnus máme na tři týdny a jezdí tam převážně oddílové děti. Druhý turnus máme na 14 dní. V posledních dvou letech jsme uspořádali týdenní stanový tábor pro rodiče s malými dětmi (3–6 let) a letos jsme poprvé zorganizovali v Šenově v naší klubovně i příměstský tábor. Vedoucí a instruktoři se zapojují také do „krajského dění“ – organizujeme volejbal pro ostatní vedoucí a instruktory z jiných PS, pomáháme jako lektoři při vzdělávání nebo při organizování Bambifestu (dříve Bambiriády). V současné době chystáme s některými dalšími skupinami v kraji celostátní setkání pionýrů 2017.

Máte nějakou specialitu? Něco, co třeba děláte vyloženě po svém, neobvykle a mohli byste inspirovat ostatní?

Nevím, jestli máme něco, čím bychom mohli inspirovat ostatní. Ať přemýšlím, asi nic zvláštního nemáme (i když možná máme a jen si nemyslím, že je to zvláštní ☺). Osobně jsem strašně ráda, že máme všestranně zaměřený oddíl, že pracujeme s dětmi různého věku a máme holky i kluky pohromadě. Jako obrovské plus beru taky to, že naši starší vedoucí nám, mladočům, svěřili před několika lety skupinu i oddíl a dali nám prostor, abychom se realizovali.

V začátcích nám pomáhali a doteď se na ně můžeme s čímkoliv obrátit. Prostě nám věřili a dali nám šanci. V tom chceme rozhodně pokračovat. Sice ani mně a ani našemu skupináři ještě nebylo ani třicet let, už se ale koukáme, komu bychom skupinu a oddíl předali. My jsme si cíl splnili – máme funkční oddíl, na schůzky nám chodí pravidelně kolem třiceti dětí, které jezdí i na akce. Teď je řada na dalších, těch mladších, aby oddíl posunuli zase o kus dál.

Pracovali jste s programem Osmá planeta (15+). Využíváte z něj – nebo z programů pro další kategorie – něco i dál?

„Osmá planeta“ je tak trošku i „naším dítětem“, protože čtyři z nás byli spoluvůdci tohoto výchovného programu a naši instruktoři a vedoucí prováděli jeho ověřování. Vlastně i díky práci na „Osmé planetě“ jsme zjistili, že je strašně fajn se alespoň jednou za měsíc sejit, popovídat si a zahrát si hry bez dětí – jen vedoucí a instruktoři, tedy 15+. Pokračujeme v tom doteď. Prodloužený víkend letos v září jsme například zachraňovali 7 pionýrských „P“, což byla jedna z velmi podařených team-buildingových akcí, na kterou budeme všichni zúčastnění určitě hodně dlouho vzpomínat. Ostatní výchovné programy využíváme pro děti celoročně, a to formou použití jednotlivých metodických a pracovních listů na schůzkách nebo akcích.

Pojďte trochu k celému Pionýru. Jaké jsou v Šenově odezvy, jak vás lidé přijímají?

V Šenově je spousta spolků, Pionýr ale rozhodně nijak nezaostává. Lidé o nás vědí, jsme vidět, město nás podporuje. Snažíme se pravidelně psát do místního Obežníku o tom, co nás čeká, co jsme zažili apod. V centru města máme svou vitrínku, kde vyvěšujeme fotky z akcí nebo pozvánky na akce. Sídíme společně s dalšími spolky v nově zrekonstruované budově, kde máme klubovnu, a teď nám na zahradě u budovy dokončují hřiště. Prezentujeme se i na šenovském jarmarku, na kterém pořádáme Puzzliádu, je to už taková tradice. Letos jsme poprvé uspořádali

již zmiňovaný příměstský tábor, což i město velmi ocenilo, protože v Šenově doposud nic takového nebylo. Pro příští rok budeme možná dělat více turnusů, protože zájem mají děti, rodiče, město a samozřejmě i my.

Proč jsi ty pionýr? Dokážeš říct, co ti to dává a bere?

Pionýrkou jsem díky svým rodičům, protože mě v roce 1994 poslali na letní pionýrský tábor se Šenovem. A taky díky tehdejšímu instruktorům a vedoucím, protože mě nadchli pro Pionýr natolik, že jsem v něm zůstala doposud.

Pionýr mi dává možnost být jedním z článků té skvělé party lidí, kteří jsou naladěni na stejnou vlnu. Baví mě s nimi spolupracovat, baví mě organizovat akce. Svůj volný čas ráda využívám smysluplně a i přesto, že Pionýr mi toho času bere hodně, vím, že to, co dělám, má smysl. Čas, který věnuji Pionýru, není zbytečný. Vidím to na dětech v oddíle. Jsou nadšené, těší se na schůzky a z akcí se jim nechce odjíždět. Kde můžou, tam hlásí, že jsou pionýři, nosí oddílová trička, pionýrské ponožky, náramky, placky... Také rodiče děkují za to, co pro děti jakožto dobrovolníci děláme. A to všechno mě „nabíjí“.

Když se zkusíš podívat na současný Pionýr, co je v tvých očích průšvih a co je naopak super?

Průšvih? Nevím, zda se jedná přímo o průšvih, ale snad od doby, co si pamatuji, tak se pořád řeší a hledá nový předseda Pionýra. A bylo by fajn, kdyby se už konečně nějaký našel...

Jako SUPER u Pionýra vidím tu rozmanitost činnosti – snad každý si v rámci Pionýra najde oblast, kde se může realizovat. A to jak v činnosti s dětmi, kde rozvíjí své kompetence a schopnosti, tak ve vedení oddílu, PS nebo třeba i kraje, kde uplatní především manažerského ducha. Pionýr je, podle mého, dobrá „škola pro život“.

ptal se **Jakub**

PS ŠENOV

- **Vznik:** 1951
- **Počet oddílů:** 1
- **Charakteristika:** všestranný, koedukovaný
- **Počet členů:** 69
- **Schůzky:** 1x týdně
- **Věk členů:** 5 – 48 let
- **Počet vedoucích a instruktorů:** 29

VEDOUcí ODDÍLU PAALPIXANOVÉ

- **Jméno:** Veronika Perzynová
- **Děti:** vlastní ještě ne
- **Má ráda:** Pionýr, hory, upřímnost, tvoření, deskovky, bučákovky...
- **Zaměstnání:** vedoucí vychovatelka v dětském domově
- **Funkce v Pionýru:** vedoucí oddílu
- **Kontakt:** veronikape@centrum.cz

LISTOPAD 1990

„Nemá smysl předčasně bourat mýty. Lidé věří, že je to dílo studentů a Občanského fóra, tak proč jim tuhle víru brát...“ – člen parlamentní komise, která dohlížela na vyšetřování událostí 17. listopadu 1989 (citace z knihy Václava Bartušky „Polojasno“, 1990, Ex libris knihy).

Pokud se vám nezdá zvolený citát zrovna optimistický, souhlasím. Nicméně mnoho přímých účastníků se ve svých vzpomínkách shodlo, že pravda o listopadu 1989 vyjde najevo „...tak nejdřív za dvacet let!“

LISTOPAD BYL NA UDÁLOSTI BOHATÝ

Počínajíc těmi zdánlivě okrajovými... Víte, že například tehdejší Federální ministerstvo spojů udělilo právě v listopadu 1990 společnosti Eurotel dvě licence: licenci na mobilní síť v pásmu 450 MHz, a exkluzivní licenci na veřejné datové služby? Co na tom, že to bylo sice vcelku na nic, neboť služby z toho plynoucí nebyly nabízeny, ale – Eurotel mýsl dopředu!

9. listopadu 1990 podepsal americký prezident poskytnutí doložky nejvyšších výhod Československu, což znamenalo úplnou normalizaci vzájemného obchodu.

17. listopadu přijel právě G. Bush – jako první americký prezident – na oficiální návštěvu Československa. Byla to politická událost prvořadého významu a kromě jednání s V. Havlem a federálním premiérem M. Čalou přednesl projev ve Federálním shromáždění a sešel se i se slovenskými představiteli.

O týden později, tj. 23. a 24. listopadu 1990 se konaly volby do zastupitelstev obcí. Šlo o první komunální volby konané v Československu po sametové revoluci a první po zrušení systému místních národních výborů a městských národních výborů, místo nichž se volila zastupitelstva měst a obcí. Okresní národní výbory a krajské národní výbory coby zastupitelské samosprávné orgány byly zrušeny bez náhrady. Nejvíce hlasů získalo Občanské fórum – 35,57%, druhá Komunistická strana Československa obdržela 17,24% hlasů, Československá strana lidová 11,5% a nezávislí kandidáti 10,6% hlasů. Voleb se zúčastnilo téměř asi 63% všech voličů.

Za zaznamenání stojí i výzva, kterou v listopadu 1990 vydalo devět bývalých vůdců studentské stávky z r. 1989 a která vešla do historie pod názvem „Ukradená revoluce“.

VÝZNAMNOU UDÁLOSTÍ

bylo nesporně ukončení „tahanic“ kolem majetku bývalého SSM. Shrnout by se dala asi takto: Nejste schopni se shodnout (a navíc je pro to politické klima) – tak se „majetek zabaví ve prospěch lidu“. (Což, třebaže jde o parafrázi, zcela odpovídalo realitě.) Organizace dětí a mládeže tak dlouho nebyly schopné se dohodnout na (spravedlivém?) rozdělení či společné správě majetku bývalého SSM, až Federální shromáždění ČSFR* schválilo 16. 11. 1990 – doslova v předvečer výročí 17. listopadu – ústavní zákon (č. 497/90 Sb.) nazvaný: o navrácení majetku bývalého Socialistického svazu mládeže lidu České a Slovenské federativní republiky. A bylo to... V tom je asi skryto i ono „čertovo kopytko – nešlo „jen“ o to, že se sdružení

neuměla (nebo možná nechtěla?) dohodnout. Šlo též o nespornou společenskou objednávku, která tím byla splněna – aby se už konečně něco konkrétního stalo „s tím minulem“. Jak skončilo navrácení majetku SSM lidu, je možné se dnes bez problémů přesvědčit z mnoha příkladů, dodnes se vle-

zákoně zakódována existence Pionýra a jeho držba majetku. Dnes už víme, že šlo o úplnou ekonomickou i politickou prohru sdružení dětí a mládeže. Uvažovaná alternativa, která však nezískala podporu tzv. historických organizací (Junák, ČTU, YWCA, YMCA...), mohla možná vytvořit skutečné ekonomické

koucích soudních sporů atd. Pionýr musí hodnotit jako nesmírný úspěch odst. 5, § 2, který se v rámci přípravy zákona podařilo (doslova) vybojovat. Jednak jím byl obhájen elementární majetek Pionýra – pionýrských skupin a současně byla v ústavním

zájmu sdružením – podobně jako postupovaly odborové svazy. Na místě je ovšem i ono „kdyby“, protože společenský tlak na nějaké, jakékoli radikální, zúctování s minulostí byl nesmírně silný.

Pro připomenutí ducha listopadu 1990 zveřejňujeme toto „svěží právní dílko“, aby si každý mohl učinit obrázek, jak zněl zákon (ústavní!), jaké záměry jsou v něm naznačeny (s majetkem v tehdy odhadovaném objemu asi 2,5 miliardy Kčs!) a jaký byl jeho skutečný osud...

Ústavní zákon ze dne 16. 11. 1990 o navrácení majetku Socialistického svazu mládeže lidu České a Slovenské Federativní Republiky

Socialistický svaz mládeže se považoval za „blízkého spolubojovníka“ Komunistické strany Československa, byl jí ve své činnosti podřízen a připravoval své členy ke vstupu do komunistické strany. V důsledku toho se podílel na všech neoprávněných výhodách, které si Komunistická strana Československa přisvojila. K částečnému odstranění následků tohoto stavu se Federální shromáždění usneslo takto:

§1

Podniky, hospodářská a účelová zařízení Svazu mladých, nástupce Socialistického svazu mládeže, přecházejí dnem účinnosti tohoto ústavního zákona bez náhrady do vlastnictví státu – České a Slovenské Federativní Republiky.

§2

(1) Svaz mladých, jeho orgány a organizační složky jsou povinny do 30 dnů ode dne účinnosti tohoto ústavního zákona vydat státu – České a Slovenské Federativní republice nemovitě a movité věci, peněžní prostředky a majetková práva, kromě majetku uvedeného v § 1 tohoto ústavního zákona, které měl bývalý Socialistický svaz mládeže v držení ke dni 31. 12. 1989. Jde-li o věci nemovitě, zapisuje se od účinnosti tohoto ústavního zákona v evidenci nemovitostí jako jejich vlastníci Česká a Slovenská Federativní Republika.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na nemovitě a movité věci, peněžité prostředky a majetková práva, k nimž měly právo hospodaření základní organizace bývalého Socialistického svazu mládeže.

(3) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na movité věci tvořící součást kancelářského a obdobného vybavení, jejichž pořizovací cena nebyla vyšší než Kč 5.000,-.

(4) Nejsou-li věci a majetková práva uvedené v odstavci 1 ke dni účinnosti tohoto ústavního zákona v držení Svazu mladých, jeho orgánů a organizačních složek, je Svaz mladých povinen vydat do 30 dnů ode dne účinnosti tohoto ústavního zákona státu – České a Slovenské Federativní republice peněžitou částku odpovídající ceně těchto věcí nebo majetkových práv ke dni 31. 12. 1989, pokud nejde o věci a majetková práva, které byly státu vydány již přede dnem účinnosti tohoto ústavního zákona.

(5) USTANOVENÍ ODSTAVCE 4 SE NEVZTAHUJE NA VĚCI, PENĚŽITÉ PROSTŘEDKY A MAJETKOVÁ PRÁVA, KTERÉ JSOU V DRŽENÍ ORGANIZACE PIONÝR.

(6) Ustanovení odstavce 4 se nevztahuje na věci, peněžité prostředky a majetková práva, které byly bezplatně převedeny do vlastnictví jiných osob s povolením federálního ministerstva financí.

§3

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky upraví po projednání s vládou České republiky a s vládou Slovenské republiky podrobnosti a postup při provádění § 1 a 2.

§4

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky po dohodě s vládou České republiky a s vládou Slovenské republiky stanoví rozdělení tohoto majetku tak, aby byl použit výhradně pro potřeby dětí a mládeže.

§5

Ode dne účinnosti tohoto ústavního zákona se na Svaz mladých, organizaci Pionýr, jejich orgány a organizační složky nevztahuje zákonné opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 177/1990 Sb., o některých opatřeních týkajících se majetku politických stran, politických hnutí a společenských organizací ve znění pozdějších předpisů.

§6

Tento ústavní zákon se nevztahuje na nemovitě věci ve vlastnictví státu, které byly na základě hospodářské smlouvy odevzdány bezplatně Socialistickému svazu mládeže do trvalého užívání.

§7

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1991.

BĚŽNÝ ŽIVOT V PIONÝRU

se však již také pomalu stabilizoval, na všech úrovních. Předsednictvo České rady Pionýra se v listopadu sešlo dvakrát – na obou velmi pracovních jednáních se projednávalo množství organizačních, obsahových záležitostí, problémy související s přenosem informací. Zcela nově přibily do agendy i otázky související s hospodařením – s veškerou odpovědností za ekonomiku Pionýra v ČR, potažmo celkového federálního. Zahájena byla i diskuse o možnosti zřízení hospodářského zařízení Pionýra (se zvažovaným názvem Pionýr servis).

Z obsahové problematiky lze vyjmout připravovaný záměr na soutěž Dětská porta (tehdy opravdu nikdo netušil, jakých rozměrů může akce dorůst). Jedno z východisek na posílení (viděno dnešními očima: evergreen!) informačního toku – bylo i rozhodnutí o vydávání zpravodaje Pionýra pro Čechy a Moravu, dnešní MOZAIKA PIONÝRA.

Bylo rozhodnuto o termínu a místu konání I. konference Pionýra v ČR – byla svolána na 26. – 27. ledna 1991 do Prahy. I proto, že už konečně bylo „o čem jednat“, protože stovky, možná tisíce hodin diskuzí, o tom, jestli to „máme zabalit či nikoli“, skončily.

Zásadní otázky: Má Pionýr místo v nové situaci nebo to byl jen produkt minulosti, který nemá dále právo na život? Máme vůbec nějakou koncepci výchovy? A jestli ano, tak jakou, co je zásadní, co je přednostní? Jak by „to“ mělo fungovat? – byly jich vpravdě desítky a jedna vedle druhé byly zásadní či, chcete-li, principiální... shrnuto do tématu: Jaký má být obnovený Pionýr? – se programovým seminářem (viz samostatná stať na str. 9) uzavřely.

Martin

POJMENOVÁNÍ: PIONÝR ČI JINÉ A NEBO TAKÉ ŽÁDNÉ A VŠE ZRUŠIT?

To byly choulostivé, diskutované a citlivé otázky...

„Název Pionýr svazuje organizaci, především v očích veřejnosti, s totalitním obdobím, s PO SSM jako monopolní, manipulovanou organizační orgány KSČ, SSM, státu. Změna názvu by však vedla k odsuzování „převlékání kabátů“, ani bychom tím nic nevyřešili, protože v organizaci v tomto období zůstávají pracovat členové PO SSM a přijímáme řadu kladných prvků. Záleží na činnosti, zda si organizace vybuduje uznávanou pozici ve společnosti. Doporučujeme zachovat název Pionýr.“

závěr jedné ze sekcí z pracovního semináře

KDYŽ SE DÍLO NEDAŘÍ 2

V návaznosti na předchozí povídání jsme dospěli k otázce, jak naložit s dílem vadným. Ta se mohou projevovat různě a vybavuje se mi jeden oblek šitý na zakázku, jehož vadu musel zjistit lékař...

Kamarád toužil po obleku na míru: u krejčího vybrali látku, knoflíky a střih, absolvoval zkoušky, ovšem když se při té poslední spatřil v zrcadle, nemohl se ubránit dojmu, že sako je vzadu delší než vepředu a nohavice na čelní straně významně kratší než vzadu. Krejčí reagoval: „Mladý muži, já tuhle práci dělím již 25 let. Máte špatné držení těla. Ten oblek je vlastně léčivý – donutí vás opět získat správné držení těla. Musíte chodit nakloněný, nohy mírně pokrčené. Kamarád poslechl a nerovnosti se ztratily. Ze salonu vyšel sebevědomý muž v mírném předklonu plíživými kroky. Po několika metrech plížení jej kdosi oslovil – spolužák ze střední školy – úspěšný lékař. Po úvodních frázích se zachmuřeně podíval na nový oblek se slovy „Co to máš s páteří? To vypadá vážně, záda a ruce a ty nohy, chlape – to vypadá na atrofiu nebo nějaký neurologický problém.“ Kamarád posmutněl. Lékař, aby jej povzbudil, dodal: „Ale oblek máš úžasný!“ Když se vše vysvětlilo, společně se vrátili do salonu a krejčí, nerad, léčivý oblek předělal. Po právní stránce tak došlo k reklamaci, odborník – lékař – vyvrátil teorii o vadnosti kamarádova „těla“ a vše dopadlo dobře.

JAK POSTUPOVAT

Nyní ovšem jak bychom si měli počínat my: Důležitá je prevence, tedy vymezení, jak má vypadat dílo bezvadné. To lze ve smlouvě nebo objednávce tím, že přesně popíšeme vlastnosti a způsob provedení díla (to můžeme i plánkem, výkresem, fotografií). Poslouží i odkaz na katalog – tam si dobře prostudujte – klidně si i ofoťte příslušné stránky – a zkontrolujte katalogové označení. Mně se to osvědčilo, byť nešlo o smlouvu o dílo. Objednával jsem si, podle katalogu, košili vínové barvy (alespoň v tom katalogu byla vínová) a v objednávce uvedl katalogové číslo, jaké bylo mé překvapení, když přišla košile kaštanově hnědá. Prodávačka se mě snažila přesvědčit, že katalogové číslo je správné a tedy že jde o košili, kterou jsem chtěl, ovšem musela uznat, že barva v katalogu a barva skutečná se liší a že se někde stala chyba, a smutně vrátila košili výrobci. Dílo je tedy vadné, pokud nemá vlastnosti, které byly dohodnuty (neodpovídá smlouvě). Vada může spočívat ve všech parametrech, kterými je dílo charakterizováno: v materiálu, rozměrech, funkčnosti, povrchovém provedení apod. a pak lze:

a) Požadovat dodání nové věci bez vad (pokud to není nepřiměřené – například nepatrná křivost stěny stavby) – viz příklad s oblekem. Výjimka: nemůžeme požadovat provedení náhradního díla, jestliže předmět

díla vzhledem k jeho povaze nelze vrátit nebo předat zhotoviteli.

b) Pokud se vada týká pouze součástí věci, můžeme požadovat jen její výměnu (knoflíky na oděvu).

c) Při vadné části díla rozlišujeme dvě situace: 1) není-li možná náprava (oprava či výměna) lze od smlouvy odstoupit, 2) není-li možná náprava a bylo by nepřiměřené od smlouvy odstupovat pro menší význam vady, máme jen právo na bezplatnou opravu.

d) Právo na novou věc (nebo výměnu součástí) máme, u vad odstranitelných, pokud brání obvyklému užívání pro opakovaný výskyt vady po opravě nebo pro větší počet vad. Tehdy můžeme od smlouvy i odstoupit.

Pokud žádné z těchto možností nevyužijeme, můžeme požadovat přiměřenou slevu a stejně tak tomu bude, pokud nelze dodat novou věc bez vad nebo nelze vyměnit její část nebo provést opravu (a původní si chceme ponechat) a pokud zhotovitel nezjedná nápravu v přiměřené době nebo že by prodává opravou spotřebiteli působila značné obtíže (typicky svatební šaty). Práva z vad jsou u objednatel vyloučena, pokud:

a) Kupující vadu sám způsobil nebo před převzetím věci věděl, že věc vadu má – například jinak příčky vystavené v rozporu s plány – ledaže již předem bylo dohodnuto jejich odstranění, nebo byly zamaskovány lstí (zhotovitel falešným potvrzením deklaroval použití barvy dohodnuté a použil barvu jinou).

b) Vada nastala buď nevhodnými pokyny objednatel pro provádění díla, ač na to byl objednatel upozorněn (zhotovitel si musí nechat potvrdit písemně) – např. objednatel trvá na síle stěn, která je nedostatečná – nebo nevhodnou věcí (například nesprávná součástka k opravě vozidla) pro provedení díla objednatel předanou – ač byl na nevhodnost upozorněn (zhotovitel si musí opět nechat potvrdit písemně).

NEHMOTNÉ DÍLO A ODHADNUTÁ CENA

Je mou povinností vypořádat se s tím, že jsem v předchozím článku nevysvětlil, co že to může být jiný výsledek díla, který je nehmotný – takovým dílem je například vystoupení hudební skupiny, vystoupení tanečnicka, kouzelníka, ovšem i něco, co na první pohled hmotné je – například socha. Jen autor

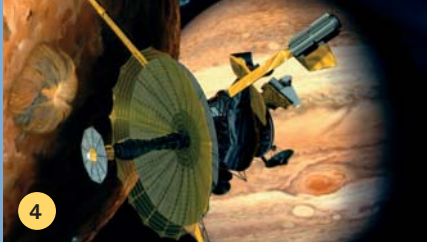
ilustrace J. Dostál

(smluvně) může udělit souhlas ke způsobu jeho použití – trvalé umístění ve veřejném prostoru, ale i pořízování jeho kopií (podobně jako s naším pionýrským pejskem). Tedy, i když dílo může být hmotné, smlouva o dílo musí stanovit způsob použití, například projekt rodinného domku je hmotný, ovšem autor (architekt) vám uděluje právo podle jeho nákresů stavbu vybudovat.

Závěrem, abych dostal tomu, co jsem minule avizoval, se zmíním o ceně díla určené odhadem. Je to asi ten nejhorší způsob, jakým lze cenu určit. Kdy už k tomuto kaskadérskému kousku někdo přikročí, měla by smlouva nebo její příloha obsahovat to, co strany při odhadu považovaly za podstatné – fakticky se to blíží rozpočtu, ovšem rozpočet z nějakých důvodů není možné sestavit anebo na to strany, jak bývá obvyklé, nemají čas. S takovým dokumentem se bude snadněji argumentovat proti požadavku na změnu ceny. Zjistí-li ovšem zhotovitel, že cenu bude třeba podstatně překročit, a neoznámi to objednateli s patřičnými důvody, nemá právo na zaplacení rozdílu v ceně. Naproti tomu objednatel, pokud takové oznámení ponechá bez povšimnutí, se zvýšením ceny souhlasí. Nevyužil totiž práva od smlouvy odstoupit (musí ovšem zaplatit poměrnou část původní ceny, pokud je mu plnění ku prospěchu – třeba část výkopových prací).

Příště si povíme o spotřebitelských smlouvách. Ty pamatují na situace nejčastější – na nákup zboží v běžném životě – a akcentují i situace nákupu přes internet, kde nás významně chrání.

Michal Pokorný
advokát
právní zástupce Pionýra

- 1. 12. 1525** se narodil Tadeáš Hájek z Hájku, lékař a astronom († 1. 9. 1600).
- 1. 12. 1835** publikoval Hans Christian Andersen svoji první knihu pohádek.
- 1. 12. 1885** se narodila Sidonie Nádherná, česká baronka, mecenáška a múza umělců a spisovatelů († 30. 9. 1950). Měla potíže s nacisty i komunisty (např. jí byl v roce 1944 i 1948 zabaven majetek). V roce 1949 odešla do exilu v Anglii, kde následujícího roku zemřela.
- 1. 12. 1905** se narodil Kilián „Franz“ Nowotny, šumavský pašerák a převaděč († 12. 3. 1977).
- 1. 12. 1935** se narodil Woody Allen, americký herec a režisér. (obr. 1)
- 1. 12. 1955** byla Rosa Parksová zatčena poté, co nerespektovala nařízení alabamského města Montgomery a odmítla přenechat své místo v autobuse bílému spoluobčanovi. (obr. 2)
- 2. 12. 1805** francouzské vojsko vedené císařem Napoleonem drtivě porazilo rusko-rakouské vojsko v bitvě u Slavkova.
- 3. 12. 1915** se narodil Richard Tesařík, generálmajor, za hrdinství v bitvě o Kyjev byl vyznamenán spolu s Antonínem Sochořem a Josefem Buršíkem titulem Hrdina Sovětského svazu († 27. 3. 1967). (obr. 3)
- 4. 12. 1875** se v Praze narodil rakouský básník Rainer Maria Rilke († 29. 12. 1926), jeden z nejvýznamnějších německy píšících lyriků přelomu 19. a 20. století.
- 4. 12. 1905** byl v Opavě zahájen provoz elektrické tramvaje.
- 4. 12. 1955** bylo založeno město Havířov, ležící na severovýchodě České republiky.
- 7. 12. 1995** vstoupila sonda Galileo šest let po svém vypuštění ze Země do atmosféry Jupiteru. (obr. 4)
- 8. 12. 65** př. n. l. se narodil jeden z nejznámějších římských básníků Quintus Horatius Flaccus († 27. 11. 8 př. n. l.), zaměřoval se hlavně na satiru a podobné kratší formy.
- 9. 12. 1895** se narodila španělská revolucionářka Dolores Ibárruri († 12. 11. 1989) – její známé heslo bylo „¡No pasarán!“ = „Neprojdou!“.
- 10. 12. 1790** se narodil vynálezce ruchačky Václav Veverka (ruchačka je druh pluhu, který vynalezl spolu se svým bratrancem Františkem v roce 1827).
- 11. 12. 1900** se narodila Hermína Týrlová, scenáristka, režisérka a animátorka († 3. 5. 1993). Začínala již ve 20. letech, aktivní byla zejména od 40. do 80. let.
- 12. 12. 1795** se narodil anglický kynolog John Russell († 28. 4. 1883) – vyšlechtil plemeno Jack Russell teriér. (obr. 5)
- 12. 12. 1915** se narodil americký zpěvák a herec Frank Sinatra († 14. 5. 1998). (obr. 6)
- 14. 12. 1935** pro nemoc abdikoval prezident Tomáš Garrigue Masaryk. (obr. 7)
- 15. 12. 1965** došlo v rámci programu Gemini k prvnímu setkání dvou kosmických lodí ve vesmíru.
- 16. 12. 1775** se narodila anglická spisovatelka Jane Austen († 18. 7. 1817), autorka románů Rozum a cit, Pýcha a předsudek, Emma, Mansfieldský park, Anna Elliotová a dal. Některé z nich byly i zfilmovány.
- 17. 12. 1915** se narodil Robert A. Dahl, americký profesor politikologie († 6. 2. 2014), který se zabýval zejména problémy demokracie – tu vnímal jako nedosažitelný ideál.
- 18. 12. 1865** bylo třináctým dodatkem k ústavě ve Spojených státech amerických zrušeno otroctví.

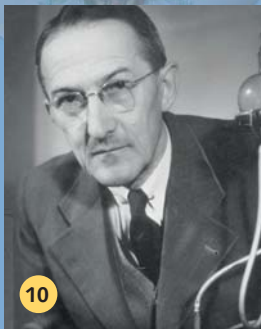
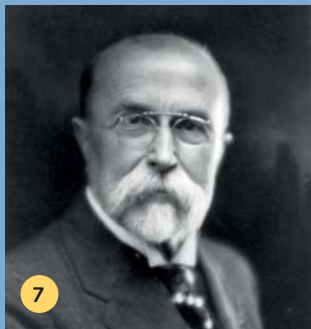
- 18. 12. 2011** zemřel Václav Havel, český dramatik, esejista, kritik komunistického režimu, disident, politik a první prezident České republiky (* 5. 10. 1936). (obr. 8)
- 19. 12. 1875** se narodila Mileva Marićová, matematicka, fyzička a manželka Alberta Einsteina († 4. 4. 1948).
- 19. 12. 1915** se narodila francouzská zpěvačka Édith Piaf († 11. 10. 1963). (obr. 9)
- 20. 12. 1890** se narodil Jaroslav Heyrovský, nositel Nobelovy ceny za chemii († 27. 3. 1967). (obr. 10)
- 21. 12. 1765** zemřel Prokop Diviš, přírodovědec, vynálezce bleskosvodu (* 26. 3. 1696).
- 23. 12. 1555** se narodil Mikuláš Dačický z Heslova, český spisovatel a šlechtic († 25. 9. 1626).
- 24. 12. 1905** se narodil Howard Hughes, americký letecký konstruktér, pilot a režisér († 5. 4. 1976). Proslul především díky překonání světového rekordu v rychlosti letu (566 km/h), rekordů v rychlosti letu kolem Země (91 hod), konstrukci letounů Hughes H-1 Racer a Hughes H-4 Hercules, produkci ve své době technicky velmi pokročilých filmů Pekelní andělé (Hell's Angels) a Psanec (The Outlaw).
- 25. 12. 1925** se narodil Carlos Castaneda, americký spisovatel a šarlatán († 27. 4. 1998).
- 25. 12. 1935** se narodil slovenský malíř a grafik Albin Brunovský († 1997) – jedna z nejvýraznějších postav československé grafiky vůbec.
- 25. 12. 1945** se narodil český zpěvák Richard Tesařík (Yo Yo band).
- 27. 12. 1925** se narodil Moše Arens, bývalý ministr obrany Izraele.
- 28. 12. 1895** uskutečnili bratři Lumièrové v Paříži první veřejné promítání filmu. První promítaný film trval 45 vteřin a byl nazván Dělníci odcházející z Lumièrových továrny.
- 29. 12. 1845** byl Texas se souhlasem svých představitelů anektován Spojenými státy a stal se 28. státem USA.
- 30. 12. 1875** se narodil Bohumil Honzátko, český gymnasta, atlet a olympionik († 12. 12. 1950).
- 30. 12. 1865** se narodil britský spisovatel a básník Rudyard Kipling († 18. 1. 1936).
- 31. 12. 1955** se narodil Oldřich Selucký, spisovatel, scénárista, malíř a ilustrátor.

Vždycky (skoro) je co slavit!

I na prosinec tu máme výběr z významných dnů, které možná nejsou přímo příležitostí k oslavám, ale jistě mohou být inspirací pro povídání i různé aktivity s dětmi.

- 1. 12. 2015** Světový den boje proti AIDS
- 2. 12. 2015** Světový den počítačové gramotnosti; Mezinárodní den boje za vymýcení otroctví
- 3. 12. 2015** Mezinárodní den zdravotně postižených
- 5. 12. 2015** Mezinárodní den dobrovolníků
- 7. 12. 2015** Mezinárodní den civilního letectví
- 9. 12. 2015** Mezinárodní den proti korupci
- 10. 12. 2015** Mezinárodní den lidských práv
- 11. 12. 2015** Světový den dětství; Mezinárodní den hor; Mezinárodní den solidarity s ženami a dětmi Afriky
- 18. 12. 2015** Mezinárodní den vystěhovalců
- 20. 12. 2015** Mezinárodní den lidské solidarity

Připravil Lee

PIONÝRSKÉ PODZIMKY

O podzimních prázdninách pionýři jako každý rok vyrazili na výpravy i krátké tábory. Volné dny naplnili hrami, soutěžemi a dalšími rozmanitými aktivitami, zkrátka zážitky s kamarády a v přírodě. A z fotek je jasně vidět, že si to opravdu užili.

foto: PS 8. března Jindřichův Hradec, PS Jitřenka Kdyně, PS Omega, PS Šenov, PS Švermováček